

NATO sistemos zonoje Baltijos, Baltarusijos ir Ukrainos valstybės

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Vasario 25 d. (Elta) – Vilniuje, „Lietuvos“ viešbutyje, pasibaigė tris dienas vykęs tarptautinis seminaras „Saugumo, stabilumo ir pasitikėjimo Rytų Europoje problemos“. Jame dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos parlamentinės delegacijos ir ekspertai, taip pat Lenkijos atstovas. Kalbą jame pasakė NATO Jungtinių pajėgų Europoje vado pavaduotojas generolas Brian Kenny.

Seminare konstatuota, kad dabar svarbu sukurti nebranduolinę teritoriją, įskaitant Baltijos valstybes, Baltarusiją ir Ukrainą. Tokia zona visiškai atitiktų tarptautinių susitarimų dėl branduolinio ginklo negaminimo, nelaikymo ir neplatinto dvasią. Atsižvelgiant į Švedijos iniciatyvą kontroliuoti atominės elektrinės ir kitus atominis objektus, seminaro dalyviai sakė, kad reikėtų sudaryti tarptautinę inspekciją, kurioje būtų jų šalių, taip pat kitų suinteresuotų valstybių, atstovai. Prieita prie bendros nuomonės, kad būtų tikslinga sukurti tarpvalstybinį regioninį organą, kuris padėtų užkirsti kelią šalių konfliktams seminaro dalyvių teritorijose.

Lietuva NATO sistemoje

Tarptautiniame seminare dalyvavusių NATO Jungtinių pajėgų Europoje vyriausiojo vado pavaduotoją generolą Brian Kenny ir grupę aukštų NATO karininkų priėmė ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Generolas B. Kenny pažymėjo, kad tarpusavio konfliktų tarp didžiųjų valstybių laikai jau praėjo, tačiau vietinio pobūdžio nestabilumo židinių galimybė yra. Kaip ir kitos politinės Europos struktūros, NATO pagal savo galimybes pasiryžusi teikti paramą besikuriančioms Europos demokratiniams valstybėms, tarp jų ir Lietuvai. G. Vagnorius pareiškė nuomonę, kad Lietuva ras savo vietą NATO sistemoje.

Kitos žinios

Rengiama „Baltoji knyga“ apie Lietuvos laisvės gynėjus tragiškųjų sausio įvykių dienomis Vilniuje. Pirmajame jos tome bus rašiniai apie žuvusiuosius ir sužeidusiuosius mokslivius, daug vietos bus skiriama vaikų rašiniams, piešiniams.

Švedų ekspertai, aplankę atominės Ignalinos ir Sosnovj Bor prie St. Peterburgo elektrines, nustatė, kad abiejų jėgainių saugumas nepakankamas, ir jeigu nebus imamasi jokių skubių priemonių, katastrofa gali įvykti dar prieš 2000-uosius metus. Norima organizuoti Europos kraštus teikti joms techninę ir finansinę pagalbą.

Tarsi Pilypas, iššokęs iš kanapių, šiais nelinkimais laikais atrodo pirmasis lietuviškos komedijos festivalis „Kanapė-92“, surengtas Trakuose. Tris dienas septyni teatrai linksmo šio rajono kaimų ir miestelių žiūrovus.

Šūviai Klaipėdoje

Vasario 22-osios ryto ramybę tarptautinės perkėlos Lietuva-Vokietija Klaipėdos prieklaube sutrikdė sovietinių pasieniečių automatų šūviai. Tą dieną pagal išankstinį Krašto apsaugos ministerijos pareiškimą ir sovietinės kariuomenės Pabaltijo pasienio apygardos vadovybės susitarimą buvo nuspręsta mūsų Respublikos pasienio tarnybos žinion perimti „Klaipėdos“ atskirojo kontrolės leidimų skyriaus tarptautinėje perkėloje patalpas. Kai prie pastato prisitartinio KAM pasienio apsaugos tarnybos viršininkas S. Stančikas, pakrantės apsaugos rikiuotės vadas A. Leišys ir jo pavaduotojas V. Požarskas bei perkėlos direktorius V. Vaičekauskas, karininko J. Seriodkino vadovaujami sovietiniai pasieniečiai juos pasitiko automatų šūviais. Kariškiai kategoriškai atsisakė įleisti į patalpas ne tik tikruosius jų šeiminius, bet ir miesto vadovus.

Po trumpų derybų V. Vaičekauskui ir KAM pareigūnams vis dėlto pavyko patekti į pasieniečių būstinę. Apžvelgę jos aplinką, jie suvokė, kad žaliakauriai iš tiesų ruošiasi kraustytis, nes čia jau stigo specialios aparatūros radioaktyviems kroviniams kontroliuoti, telesistemoms, ryšių priemonių, sieninių laikrodžių, apgailėtinai atrodo sulaužytos lentynos. Pastatų šeiminius V. Vaičekauskas norėjo iškviešti ūkio skyriaus darbuotojus materialinėms vertybėms įvertinti, tačiau pasieniečiai, pasirodė, išjungė telefono ryšį. Atsakydami į sovietinių kariškių išūlumą, Lietuvos atstovai paskelbė bado akciją. O uostamiesčio tremtiniai prie pasienio kontrolės punkto pastato surengė taikų piketą.

Dėkingumo medalis V. Landsbergiui

Vasario 24-ąją Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis dalyvavo Estijos Respublikos nepriklausomybės dienos iškilinėse Taline. Jų metu V. Landsbergiui Estijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Arnoldas Riutelis įteikė Estijos respublikos dėkingumo medali. Tokiu pat medaliu apdovanotas Estijos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje, nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Jungtinėse Amerikos valstijose Ernstas Jaksonas.

Keliaujanti mokykla

Kaune įkurta pirmoji Lietuvoje keliaujanti ateitininkijos mokykla. Pasak Ateitininkų Federacijos pirmininko Arvydo Žygo, jos tikslas – padėti jauniems žmonėms geriau pažinti krikščioniškąsias vertybes. Užsiėmimai vyks Kauno vyskupijos parapijose ir mokyklose, dirbti juose pakviesti pasišventę jaunimo globėjai, dvasios tėvai, ateitininkijos idealams ištikimi Vytauto Didžiojo universiteto studentai. Tokias mokyklas žadama įkurti ir kitose Lietuvos vyskupijų parapijose.

JAV Valstybės sekretorius James A. Baker III diskutuoja paskolos suteikimą Izraeliui Atstovų rūmų komiteto sesijoje.

Jungtinių Amerikos valstybių atviras žodis Izraeliui

Kasmet jam duodama trys milijonai dolerių

Washingtonas. Vasario 25 d. – Čia pirmadienį JAV Kongrese liudijo Valstybės departamento sekretorius James A. Baker III, kuris visai paprastai ir aiškiai išpėjo Izraelio vyriausybei, jog, jei ji nesustatytų pastatus užimtoje teritorijoje, tai negaus 10 milijonų dolerių, kurių Izraelis prašo šimtams tūkstančių žydų emigrantų įkurdinimui iš buvusios Sovietų Sąjungos.

Pasirinkimas esąs Izraelio pusėje, pareiškė Valstybės sekretorius, kalbėdamas Kongrese, kai Vidurio Rytų taikos pasitarimui vėl prasidėjo sostinėje. Daugelio tai laikoma labai rimtu išspėjimu Izraelio vyriausybės ministrui pirmininkui Y. Shamirui. Pirmą kartą JAV prezidento Busho administracija viešai ir atvirai išdėstė savo sąlygas Izraeliui. Jis sakė, jog Washingtonas sutiktų su 10 milijonų paskola penkeriems metams tik tada, jei Izraelis atsisakytų savo plano statyti namus žydams Vakarų Kranto ir Gazos teritorijose. Tačiau jis pasakė, jog Izraelis negali visiškai sulaukyti statybos, tai JAV administracija turi ir kitą pasiūlymą – gali duoti mažą paskolą, kad būtų baigti tie namai, kurie yra pradėti, bet su viena sąlyga, kad nebebūtų statomi nauji. „New York Times“ pastebi, jog pirmą kartą Amerikos-Izraelio ryšiuose naudojama ekonominė pagalba kaip įrankis, kad būtų išspręstos

M.K. Čiurlionio paveikslai – Japonijai

Šiandien iš Kauno į Helsinkį išvažiavo specialus, meno kūrinių pervežimui pritaikytas, furgonas. Juo išgabenta M.K. Čiurlionio paveikslų kolekcija. Iš Suomijos sostinės paveikslai lėktuvu bus nuvežti į Japoniją. Kovo 6 Tokyjo meno muziejuje „Sezon“ bus atidaryta paroda „Lietuvių fantastas ir mistikas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis“. Kelionei paruošta 60 paveikslų originalų, taip pat reprodukcijos, fotografijos, albumai, kurie padės japonams geriau susipažinti su Lietuvos menininko kūryba. M.K. Čiurlionio domimasi visame pasaulyje, tačiau jo paveikslai iš Kauno išvežami retai. Iki šiol jie buvo eksponuojami tik Rusijoje ir Vokietijoje.

Izraelio politinės problemos okupuotose žemėse.

Didžiausia parama

Amerika duoda Izraeliui kasmet 3 milijonus dolerių ir tai yra pati didžiausia parama, kokios joks kitas kraštas negauna. Kiekviena Amerikos vyriausybė nuo 1967 metų, kai buvo pagrobta tos žemės, priešinosi prieš namų statybą tose vietose. Pagrobtos teritorijos ir buvo didžiausia kliūtis arabų ir žydų taikos pasitarimams. Kongrese Izraelio šalininkai ir žydų bendruomenės nariai čia po šio liudijimo mano, jog Izraelis negalės statyti daugiau naujų namų, nes pinigai nebus išduoti. Taip pat nemanoma, kad Izraelis galėtų gauti 10 milijonų paskolą iš komercinių bankų. Bet be tos finansinės paramos Izraelis negalės apsipirkti butais savo

imigrantus ir duoti jiems darbų.

Šie dalykai yra labai nepakeliami Izraelio ministrui pirmininkui Shamirui, nes birželio mėnesį įvyksta nauji rinkimai. Nežiūrint šių sunkumų, jis pareiškė, jog nėra pasirodęs nei vieni dienai sustabdyti tų patalpų statybą, nes tai reikalinga saugumo tikslais, o be to, reikia surinkti Izraelio vaikus būtinai į vieną vietą.

Iš Washingtono pranešama, jog tik kongr. Larry Smith iš Floridos kritikavo Bakerį, kad jis esąs per griežtas Izraeliui, o kiti Kongreso nariai esą už Administracijos pozicijas. Prasidėjusiose pokalbiuose su arabais, tą dieną nebuvo nieko ypatingesnio aptariama, nes buvo stebimas šis Bakero pareiškimas JAV Kongresui. Iš žydų vadų pasisakymų aiškėja, kad jie nenorėtų sueiti į konfliktą su prezidentu Bushu.

Valdas Adamkus paskirtas vadovauti Baltijos kraštų gamtos apsaugai

Washingtonas. Vasario 25 d. – JAV Aplinkos Apsaugos Agentūra (USEPA) praneša, kad yra sudarytas Baltijos valstybės gamtos apsaugos techninės pagalbos planas 1992-1993 metams. Valdai Adamkui paversta Lietuvos, Latvijos ir Estijos gamtos apsauginės pagalbos plano įgyvendinimas ir koordinavimas. V. Adamkus ir toliau lieka JAV Vidurio – Vakarų regiono administratoriui, o Baltijos valstybių plano įgyvendinimas yra pridėtinės pareigos.

Vasario 26 dieną, lydimas Valstybės departamento ir Washingtono EPA atstovų, Valdas Adamkus išvyko į Vilnių, Rygą ir Taliną tartis su Baltijos valstybių gamtos apsaugos vadovais dėl techninės pagalbos plano vykdymo. Numatoma, kad pirmieji specialistai į Baltijos valstybes vyks jau gegužės mėnesį. Jų uždavinys bus patarti sudarant monitoringo sistemą, kad nuostaičius užteršimo lygi; pagalba ekologinės teisės sistemai sukurti, laboratorijoms parūpinti būtiniausius įrengimus ir padėti administraciniam aparatui. Šiam pradiniam darbui nu-

Valdas Adamkus, JAV Aplinkos Apsaugos Agentūros Vidurio Vakarų regiono administratorius, vadovauja Baltijos kraštų gamtos apsaugos JAV plano įgyvendinimui.

matyta keletas milijonų dolerių. Būtinai vandens apvalymo įrengimų statybos darbams pinigai dar nenumatyti.

Yra gerai žinoma, kad Baltijos valstybių gamta labai užteršta ir kenkia žmonių sveikatai, tad ši Amerikos parama šioms valstybėms yra labai svarbi ir tikrai reikalinga.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Gudijos Užsienio reikalų ministras Petr Kraučėnka Minske pasakė Europos Bendrijos delegacijai vasario 24 d., jog jis nori pareikšti savo krašto reikalavimus į tam tikrą Lietuvos teritorijos dalį dalyvaujant tarptautinei audiencijai. Reuterio žinių agentūros žiniomis, kai Europos Bendrijos delegacijos vienas narys paklausė, ar tas sienų reikalavimas lietuvių, tai ministras Kraučėnka atsakė: „taip“. Tokie teritoriniai pareiškimai buvo netikėti, nes Lietuva ir Gudija anksčiau pasirašė susitarimą pripažinti dabartines sienas galiojančiomis.

– Rygoje „Diena“ pranešė, jog Latvija sustabdė savo produktų siuntimą Rusijai tris dienas, nes Rusija nesuinteresuota pažadėtos naftos gaminių į Latvijos Respubliką. Rusijos - Latvijos naujas susitarimas turėjo būti pasirašytas vakar. Maskvos vyriausieji sakosi nustebe tokio savo žmonių elgesiu.

– Vasario 24 dieną Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius paskelbė naują kontrolę komercinėms prekėms. Didžiosios prekybos imonės gali kainas didinti tik 8%, tačiau mažosios imonės gali kelti kainas iki 17%. Kontrolė būtina, nes trūksta pinigų ir negalima gauti paskolų.

– Maskvoje pulk. Viktor Alksnis, buvęs senųjų komunistų Sojuzo vadas, pasisakė norįs pasitraukti iš kariuomenės ir pereiti dirbti politinėje veikloje. Neaišku esą, ar jis norės gyventi Rygoje, ar bus Maskvoje. Alksnis buvo vienas iš kalbėtojų praėjusio sekmadienio demonstracijos prieš Rusijos prezidentą B. Jelciną.

– Rusijos Užsienio reikalų ministerijos spaudos direktorius Vitalis Čiurkinas pasakė, jog Estija reabilituoja Antrojo Pasaulinio karo nusikaltėlius. Reuteris pranešė, jog estų įstatymas anliuoja Sovietų teismo padarytus sprendimus, kai buvo tūkstančiai žmonių vežami į koncentracijos stovyklas, juos apkaltinus parama naciams karo metu. Estijos vyriausybė paskelbė, kad įtariamieji asmenys yra ištiriami keikvienas atskirai.

– Baltijos ir Sandraugos prekybininkų delegacijos tarėsi Maskvoje, kad būtų sudaryta bendra industrialistų sąjunga. Tai pakeistų buvusią Sovietų panašią sąjungą. Buvęs Gorbachio šalininkas Arkadijus Volskis išrinktas naujuoju Rusijos industrialistų sąjungos pirmininku.

– Audrius Butkevičius, Lietuvos Gynybos ministras, vasario 25 d. pranešė Rusijos pareigūnams, kad Lietuva perima savo sienų kontrolę muitinėse ir kad sovietų kariai privalo pasitraukti. Vasario 21 d. tie daliniai iš Lazdijų muitinės jau pasitraukė taikingai.

KALENDORIUS

Vasario 26 d.: Aleksandras, Aurimė, Izabelė, Jogintė.
Vasario 27 d.: Gabrieliūs, Skirmantė, Fortunatė, Gintvilas, Gabija, Vilmantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:32, leidžiasi 5:36. Temperatūra dieną 36 l., naktį 26 l.

SKAUTYBĖS Mikolas

GLOBOJA CHICAGO SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SESĖ MEGA GRĮŽO TĖVIŠKĖN

V. s. fil. Mėga Barniškaitė, karo audrų nublokšta į Clevelandą, ir ten praleidusi našiausią gyvenimo dalį 1991 m. vasario 15 d. buvo pakviesta pas Aukščiausiąjį. Vasario 17 d. ji buvo pašarvota Jokubauskų šerminėje, kur susirinkusi Clevelando lietuvių Skautija iškilmingai ir pagarbiai su ja atsiveikino.

Vasario 18-tos rytą Dievo Motinos parapijos šventovėje. Klebonas skautininkas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, aukojo šv. Mišias už Megos sielą. Po Mišių, gerbiant jos pageidavimą, kūnas buvo sudegintas ir pelenai laikinai patalpinti Visų Sielų kapinių mauzoliejuje, nes amžino poilsio vieta ji pasirinko Panemunė, šalia savo motinos ir kitų artimųjų. Savo seserį Izabelę Jonaitienę išpareigojo jos valią įvykdyti.

Iš Kauno į Clevelandą atvykusį jį pusseserė inž. Nijolė Radzevičienė greit ir sumaniai suorganizavo Megos perkėlimą į gimtąją žemę. Energingos pusseserės pastangomis 1991 m. spalio 26 d. v.s. fil. Mėga Barniškaitė iškilmingai buvo palaidota Lietuvoje, Panemunės kapi-

nėse. Laidotuvės buvo neeilinės, kaip neeilinis buvo ir Megos gyvenimas. Savo gyvenimą Mėga skyrė Dievui, Tėvynei ir Artimui ir tuo keliu ėjo!

Antrose laidotuvėse dalyvavo Lietuvos skaučių, tų atstovai, giminės, draugai ir pažįstami. Panemunės šventovėje kunigas aukojo šv. Mišias, prieš altorių, aukštai ant katafalko iškelta, gelėse paskendusi maža urnelė, žemai tarp gėlių didelis Megos atvaizdas. Mišių metu degė visos šventovės šviesos ir žvakės, giedojo choras ir solistai. Kunigas pasakė graudinantį pamokslą. Po pamaldų eilėmis išsirikiavę palydovai, tvarkingai žygiavo į kapus. Priekyje ėjo kryžius, už kryžiaus pusseserės dukraitė nešė Megos atvaizdą, ėjo giminės su gėlėmis, kunigas, giedoriai ir jauni giminaičiai nešė urnelę papuoštą gėlėmis, juos sekė kiti laidotuvių dalyviai.

Kapinėse atsiveikino pusseserės vyras Jonas Radzevičius, o pusseserė Nijolė plačiai apibūdino Megos nueitą kelią. Atsiveikinimo žodį tarė Lietuvos Seserijos vyriausia skautininkė Alina Dvoretienė ir Tarybos pirmininko pavaduotojas Malkevičius. Jausmingai atsiveikino išlikusios, trumpo nepriklausomos Lietuvos gyvenimo Megos draugės sesės skautininkės Bagdonienė, Dzenajavičienė ir Vizgirdaitė. Skambėjo giesmės, urnelė nuleidus į duobę, skautams didžiuoju salutu gerbiant, didingai nuskaubėjo Lietuvos Himnas.

Ilsėkis, miela sese, šventos Lietuvos žemėje, o mes, Clevelande, minėsime Tave maldose.

v.s. I. Budrienė

SESĖ MEGA JOS MIRTIES METINĖSE PRISIMENANT

Šaltą vasario mėnesio vakarą draugai ir artimieji susirinko prisiminti a.a. Magdalena Barniškaitę, bet mes, kurios savo gyvenime pasirinkome skautiškąjį kelią, atėjome prisiminti savo sesę Megą.

Visi įspėjstame, kad žmogaus gyvenimo tikslas yra amžino gerio ir amžinos tiesos ieškojimas. Kiek mes to pasiekiamės priklausau nuo to, kiek aiški ir stipri yra mūsų gyvenimo vizija, kiek gilus yra mūsų įsipareigojimas jos siekti, kiek jautrus yra mūsų atvirumas šios vizijos reikalavimams.

Stipriai kam nors užsiangažavęs žmogus visada skiriasi nuo kitų – jis yra nepaprastas. Tas nepaprastumas kartais kitiems keistas, sunkiai suprantamas. Turėtume tačiau neužmiršti, kad tie, kurie drįsta svajoti didingus svajas, taip pat drįsta būti nepaprasti, nors gal kartais vieniši ir atskirti.

Bet tik arai išdrįsta skristi į saulę vieni. Ar neužmirštame kartais, kad mums visiems skirta arų dalia?

Kasdienybėje nuvargus sunku kartais tuo didingumu tikėti, ar net jį prisiminti. Bet jeigu pripažįstame, kad skautybė yra kova už pilnutinį žmogų, ir jeigu įsisąmonijame, kad mes esame tos kovos dalininkės, negalime

nesididžiuoti šiuo mūsų tautai ypatingu laiku mums patikėta dalia.

O ši didžioji paskirtis yra būti savo laiko pilnutine moterimi – fizinės, dvasinės, moralinės, tautinės bei religinės gyvybės nešėja, kovotoja, darbininke. Ir svajotoja... ir svajotoja, kuri niekad neatsisako siekti žvaigždžių.

Nieks nežino, kur ta paukštė skrenda,

Ir kodėl balta ji tarp juodų varnų,

Jei kas numestą jos baltą plunksną randa,

Tam negilios jūros, ne per aukštos heteros kalnų.

(J. Vaičiūnienė)

Yra du būdai priklausyti organizacijai. Vienas – įsirašyti, nešioti organizacijos vardą, juo kartais savo pagarsinimui pasinaudoti... ir viskas. Ir antras – sumti savin organizacijos skelbiamą mintį ir idealą, ir paskui savo visu gyvenimu, savo elgesiu ir visais veiksmais paversti tą mintį ir tą idealą tikrove savo aplinkoje, savo tautoje, savo konfesijoje.

Sesė Mėga pasirinko skautybę pačioje savo jaunystėje. Ir organizacijai priklausyti pasirinko antrąjį priklausymo būdą. Susirinkome todėl šį vakarą su pagarba prisiminti savo

Vs fil Halinos Plaušainaitienės pagerbimo suaugę susispietę sueigoje dalyvavę Geležinio Vilko ordinu apdovanotieji skautininkai, es. Iš k. v. fil Jonas Dainauskas, vs Irena Kerelienė, vs Alė Namikienė, vs fil Edmundas Korzonas, vs fil Halina Plaušainaitienė, vs fil Sigitas Miknaitis, vs Vladas Vijeikis, vs fil kun. Juozas Vaišnyš ir vs fil Vytautas Mikūnas.

Nuotr. J. Tamulaičio

SVEIK! JAM SESĖ HALINĄ

Kernavietės šventia! Viena jų – buvusi pirmoji „Kernavės“ tunto tuntininkė vs fil Halina Plaušainaitienė, už lietuviškai skautybei pašventą gyvenimą, apdovanojama LSS aukščiausiu garbės žymeniu – Geležinio Vilko ordinu. Savo džiaugsmu dalijasi su Chicago skautiška šeima, kurios daugelį narių su sese Halina teko bendradarbiauti skautiškoje veikloje.

Pasveikinusi šimtinę svečių, vasario 7-os vakare sukviestų ir stovyklų gairelėmis papuoštą Jaunimo centro kavinę, „Vėpščiu“ – skautininkų būrelio va-

dovė vs Nijolė Užubalienė taip apibūdino šio suejimo priežastį: „Laiminga šeima, kuri savo nariais gali didžiuotis. Šį vakarą „Kernavės“ tunto skautės, „Vėpščiu“ būrelis, „Skautų aido“ redakcinė „Pelėdų“ skiltis ir visa skaučių Seserija didžiuojasi savo sese vs Halina Plaušainaitiene, kurios ilgametė veikla ir išskirtinė skautiška asmenybė pagerbiama Geležinio Vilko ordinu.

Vs fil. Halina Plaušainaitienė

vyresniąją seserį, kuri, išdrįsus siekti žvaigždžių, mokėjo būti savo laiko moterimi.

Lietuva penkis dešimtmečius nešė vergijos našą. Bet ji išliko kovojanti, tikinti ir gyva. Ta jos nuostabi gyvybė išsilaukė drąsių laisvės kovotojų, jų tarpe ir po grindžio darbininkų dėka. Daugelio tų kovotojų vardai nežinomi, veidai nematyti, auka neišsakyta.

Bet viena iš jų gyveno mūsų tarpe. Sesė Mėga šio savo gyvenimo laikotarpio niekad negarmino – jos darbas Lietuvos po grindyje buvo jos pačios ir tik jos vienos širdies daina.

Prisimenu vyresniąją skautininkę ir akademikų skautų filisterę Magdalena Barniškaitę kaip savo sesę Megą, keliaujančią per gyvenimą labai tiesiu, labai tyliu, bekompromisiniu keliu. Išpažįstamai tiesiai ir gėriui ji atsiliepė ne tuščiais žodžiais, bet nuolankiais darbais ir veiksmais. Gyveno, ir galima sakyti išgyveno, skautiškuosius idealus, perkeldama juos į savo kasdienybę. Ir iš tos tylios, stiprios, mylincios, tikinčios, nenusileidžiančios, darbščios moters gyvenimo dienų ir metų, kelionės pabaigoje susidėjo vienas garbingas ženklas: **U NAMO**

Dievo Tėvynei ir Artimo meilė ir tarnyba yra mūsų gyvenimo ir duona, ir vynu, ir vanduo. Tai mūsų kelias ir būdas tapti pilnutiniais žmonėmis, būti savojo laiko vyrais ir moterimis.

Prisimindami sesę Megą, dalinamės šia duona ir geriamo iš šios taurės. Ji išėjo Amžinojo Tėvynei, į amžinus pavasarius, o savo žemiškuosius palaukus gražino Tėvynei, kuriai kartu su dainium visą savo gyvenimą kartoję:

*Priglūdau aš prie savo žemės
Visom svajonėm ir sapnais.
Ir šviečia jos dangus sutemus
Man vėl navasariais naujais!*
(Bern. Brazdžionis)

v.s. fil. Nijolė Kersnauskaitė

P.S. Šiais žodžiais v.s. fil. Nijolė Kersnauskaitė š.m. vasario 12 d. po šv. Mišių Dievo Motinos šventovėje, Clevelande, prisiminė v.s. fil. Megą Barniškaitę jos mirties metinėse.

muo ir jaunystei. Keliais trumpais sakiniiais apie savo vaikystę ir pirmąsias dienas stovykloje pasidalina dukra Daina Plaušainaitė.

V. s. Laima Lunecienė pasakojimo gija apviją Tautinės stovyklos ir „Kernavės“ tunto steigimo prisiminimus, išskeldama pirmosios tuntininkės Halinos Plaušainaitienės nuopelnus tunto veiklai, jos didelį įnašą į „Kernavės“ papročių ir tradicijų lobyną. Humoristiškai gija, apie darbą skautiškos literatūros srityje, tęsia „Pelėdą“ vs Janina Mikutaitienė. Trumpu-drūtu mazgu prisiminimų gija mezga įvairių spaudos darbų bendradarbis vs Vladas Vijeikis.

Sesė Halina – veikli ASS eilėse. Akademinio Skautų sąjūdžio vadijos pirm vs fil. Edmundas Korzonas prisimena bendrą darbą Garbės teisme, o Korp! Vytis ir ASD vardu sveikinamas senjoras Jonas Mindaugas Variakojis kviečia: „Švieskit kelią jaunajai skautijai!“

Trumpu žodžiu jungiasi ir vs fil kun. Juozas Vaišnyš, SJ. Prisiminimų „kuodelis“ baigiamas verpti sesės Halinos vaikaičio Jurgio Reklaičio nuodžiū žodžiu apie rūpestingą ir pagalbią jo senolę.

Žodį tarti pakviestas LSS Tarybos pirm vs fil Sigitas Miknaitis sveikina sesę Haliną dėkodamas už jos atliktus nesuskaičiuojamus darbus Lietuviškai Skautijai ir linkėdamas ištermės testai skautybe parentą gyvenimą.

Sueigos vedėjai pakvietus – sueigoje dalyvavę Geležinio Vilko ordinu kavalieriai ir damos sudaro gražų 10 asmenų ratelį į kurį įvedama ir sesė Halina. Visiems dalyviams juos apsupus didžiuoju ratu, perskaitomas LSS Tarybos įsakymas ir Tarybos pirm vs fil Sigitas Miknaitis, talkinant Jurgiui Reklaičiui, papuošia vs fil Haliną Plaušainaitienę Geležinio Vilko ordinu. Nuaidi džiugus skautiškas „Valio!“ ir visų giedama „Dieve Tau, Tėvynei ir žmonijai!“

Gėlės, sveikinimai ir linkėjimai sesei Halinai – visad šypsantiai, guodžiantiai, skatinantiai. Ilgiausių metų! Džiaugiamės, kad esi Lietuvos laukų granito akmenėlis Lietuviškos skautybės pamatuose. Skautišku pabendravimu ir puikiai paruoštomis vaišėmis buvo baigta ši džiaugsminga sueiga.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejys.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šest. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šest. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Detroito – sekmadienį, kovo 8 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centre.

Los Angeles, CA – kovo 8 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kieme ir patalpose.

New Yorkas – sekmadienį, kovo 8 d., Kultūros Židinyje.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.

(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.

Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ, PŪSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šest. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563

Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Auglių nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12-30-3 v.p.p.
trečd. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-0808 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLIETUSIŲ KOJŲ VENUŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos

Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja

3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šest. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PŪSLES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL

Tel. (1-312) 585-2966 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su

Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS

15300 Ave. Ave., Orland Park
708-349-8100

10 W. Martin, Naperville
708-355-8776

Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

IR

VISUOMENĖS STRUKTŪRĄ

Kiekvieną dieną spauda ir televizija mirga tiek naujomis, tiek senomis žiniomis iš „buvusios Sovietų Sąjungos“. Žurnalistams kažkaip sunku pereiti prie naujai atgimusių valstybių vardų, vis aiškinant skaitytoms ir žiūrovams, kad tai dalis tos buvusios galingosios, bet dabar sugriuvusios imperijos, lyg dauguma tų atstatytų valstybių prieš tai niekad nebūtų egzistavusios. Įvairiai bandoma aiškinti tą sugriuvimą ir sutrupėjimą ieškant priežasčių spaudoje, tačiau kartą užtikau ir labai realią bei stipriai komišką vieno žurnalisto išvadą: Rusijoje komunizmo griuvimo pradžia iš tikrųjų buvo ne nauja galvosena, o McDonald's hamburgerių atidarymas! Nors ir su šypsena, bet negalime nesutikti. Dabartiniuose plakatuose užtikame irgi puikių pasakymų, kaip „70 metų kelyje į niekur“ arba „Kaip kairieji matė save: tai šventi kariai, išėję karan prieš neteisę“.

Kaip gamtoje po stipraus žemės drebėjimo negreit pavyksta viską atstatyti, taip yra ir Lietuvoje po tokios ilgos okupacijos bandant atgaivinti ne tik ekonomiką, bet ir prašviešinti žmonių galvose. Pasitenkinant vien medžiaginiu apsirūpinimu sieloje lieka didelė tuštuma. Jai užpildyti reikia ne tik religijos, bet ir bendro žmogiškumo, rūpėsio savo artimo atgaivinimo, ko ten dabar kaip tik trūksta. Suprantamas susirūpinimas ir aukštas vietas skubiai susėdusiais komunistinėms galvosėms išverstakailiais, kiekvieno jų noru joku būdu nenustoti turėtoms galboms ir privilegijoms. Egoistinė visuomenė negalėjo išauginti daug tikrų idealistų, bet jų yra, ir išeivija turi jiems padėti tiek visuomeninės gerovės, tiek politinėje srityje. Taigi gana tu priekaištavimų – ką tas ar kitas blogai padarė ar parašė, kaip jie kvailiai galvoja. Kodėl tai yra, kad kartais sėdėdamos teatre per pertraukėlę randi bendrą kalbą su visai svetimu žmogum, o štai susėdi su tautiečiu ir girdi vien kritika. Tad ir matydami, kaip ten tėvynėje jie vis dar viens kitą vandoja, atraskime daugiau bendrų bruožų ir planų, sėskime savanoriškai prie bendro darbo, ką čia pastebime vykstant daug daugiau jaunimo tarpe, negu tarp senųjų išeivių.

Keičiant visuomenės struktūrą, visuomet atsiranda naujų problemų. O pereinant iš užtikrinto komunistinio rojus, kuris lygybės vardan parūpino visiems darbą ir atlyginimą, visai nežūrint, ar darbovietėje tų naujų darbininkų perteklius

buvo finansiškai naudingas ir reikalingas, dabar štai paaiškėjo ir kita medalio pusė. Darbą jau reikia pačiam susirasti ir sugebėti jį išlaikyti, kad darbdavys jaustųsi gaunąs pelną, o ne daliną išmaldą. Jaunajai kartai, nepažinusiai kitokios galvosėnos ir beveik nesuprantančiai kapitalizmo teorijos pagrindu, tai kelia baimę ir pasipiktinimą. Laisvuose kraštuose seniai gyvenę išeiviai beveik su šypsena pasitiko tėvynėje subjuojusias kultūrinės grupes, daugėjančius teatrus, nesuskaitomą krūvą leidinių, parodų ir sporto klubų. Be abejo, visi rengėsi būti apmokami iš valdžios išdo, kaip jiems buvo įprasta ir suprantama.

Realybė pasirodė visai kitokia, ir ne tik mūsų kraštuose, bet ir visoje išsilaisvinusioje Rytų Europos pusėje. Teatro bilietai staigiai pasidarė brangūs, knygų leidėjai pritrūko pinigų ir valdžios parūpinamo popieriaus, retas pirkto paveikslus. Tai, aišku, dažnam atnešė praėjusių gerų dienų ilgės, buvo pradėta vis garsiau kalbėti apie krintantį kultūrinį lygį, priekaištai rodant pirštus į kaltininką – pasikeitusią valdžios galvosėną. Tarsi pinigai visiems turėjo būti ir toliau užtikrinami, artistus turėjo apmokėti ne jų mėgėjai, o vyriausybės galvos. Išmokusius tinginiai visos rytinės Europos tautos rimtai pasižiūrėję, jų tarpe ir mūsų.

Kaip gi iš tikrųjų yra su kultūra, ar ją valdžia kaip gerą kepsnį turi pateikti piliečiams, o gal piliečiai turi patys ją vertinti, auginti, puoselėti ir perduoti sekantiems kartoms. Be abejonės, reikalinga parama ir geri norai, bet klestėti turėtų tik tos meno ir spaudos sritys, kurios yra pageidaujamos ir remiamos visuomenės. O visuomenė savo keliu organizuoja literatūros mylėtojų draugijas, dailės klubus, sukaupia lėšas premijoms. Jei kūrėjas bus žmonių mėgiamas, juos praturtins savo kūryba, salės bus pilnos ir parodose, ir koncertuose. Jei žurnalas bus aktualus, ne pamokslaujantis, o sudominantis savo turiniu, jis klestės ir be valstybės pagalbos. Dabar dažnai girdime iš Lietuvos atvykstančių meno ansamblių nusiskundimus, kad nebeužpildome salių koncertų metu, kad esame neįtraukti menui. Gal iš tikrųjų taip nėra, gal jų pasidarė per daug ir jų viltys čia praturtėti nevisada pasitvirtino. O gal greičiausia čia irgi prakalbėjo rinkos sistemos pagrindinis reikalavimas – sugebėk uždegti, pradžiuginti, praturtinti.

Kaip gi iš tikrųjų yra su kultūra, ar ją valdžia kaip gerą kepsnį turi pateikti piliečiams, o gal piliečiai turi patys ją vertinti, auginti, puoselėti ir perduoti sekantiems kartoms. Be abejonės, reikalinga parama ir geri norai, bet klestėti turėtų tik tos meno ir spaudos sritys, kurios yra pageidaujamos ir remiamos visuomenės. O visuomenė savo keliu organizuoja literatūros mylėtojų draugijas, dailės klubus, sukaupia lėšas premijoms. Jei kūrėjas bus žmonių mėgiamas, juos praturtins savo kūryba, salės bus pilnos ir parodose, ir koncertuose. Jei žurnalas bus aktualus, ne pamokslaujantis, o sudominantis savo turiniu, jis klestės ir be valstybės pagalbos. Dabar dažnai girdime iš Lietuvos atvykstančių meno ansamblių nusiskundimus, kad nebeužpildome salių koncertų metu, kad esame neįtraukti menui. Gal iš tikrųjų taip nėra, gal jų pasidarė per daug ir jų viltys čia praturtėti nevisada pasitvirtino. O gal greičiausia čia irgi prakalbėjo rinkos sistemos pagrindinis reikalavimas – sugebėk uždegti, pradžiuginti, praturtinti.

RVK

MILIJONAS DOLERIŲ IR KAS TOLIAU

Pasisako Lietuvių Fondo patikėtinių tarybos pirm. dr. Antanas Razma

ANTANAS JUODVALKIS

Kaip spaudoje jau buvo rašyta, Lietuvių Fondo narių specialus suvažiavimas, įvykęs 1991.VII.27 d. Chicagoje, nutarė vieną milijoną dol. iš pagrindinio kapitalo skirti Lietuvos švietimo ir kultūros institucijoms. Pinigų perdavimą įvykdyti išrinko įstatais numatytą patikėtinių tarybą, į kurią įeina visi LF tarybos nariai. Lietuvių Fondo tarybos posėdyje įvykusiame 1991.X.17 d. savoje būstinėje patikėtinių tarybos pirmininku išrinktas LF steigėjas dr. Antanas Razma, o sekretorium adv. Vytenis Kirvelaitis.

Nuo Lietuvių Fondo narių specialaus suvažiavimo praėjo geras pusmetis, o atskirtasis milijonas tebėra LF globoje. Manau, kad LF nariams būtų įdomu žinoti, kas yra daroma pinigų perdavimo reikalu, todėl kreipiausi ir patikėtinių tarybos pirm. dr. A. Razmą, norėdamas gauti paaiškinimą iš pirmųjų šaltinių.

– Lietuvių Fondo teikiama parama yra surišta su IRS nuostatais, bet per visą LF veiklą, jokių nesupratimų nebuvo. Jūsų nuomone, ar paramos davimas Lietuvos švietimo ir kultūros institucijoms neturi kliūčių ir nepraisiežings IRS nuostatomis? – Internal Revenue Service (IRS) nuo mokesčių atleidimo nuostatų (Code Section 501 (c)(3) leidžia remti švietimo, kultūros, mokslo, šalpos, informacijos projektus JAV ir užsienyje, jeigu tų projektų vykdytojai iš to nepasidaro asmeninio pelno. JAV įvairios nuo mokesčių atleidžiamos fondacijos, korporacijos, organizacijos išleidia šimtus milijonų, net milijonų dolerių minėtiems projektams Amerikoje ir užsienyje. Griežtai yra uždrausta nuo mokesčių atleistas aukas naudoti bet kokiai politinei veiklai. Užtikrinti, kad parama Lietuvos švietimo ir kultūrinės institucijoms nenusižings JAV įstatymams, Lietuvių Fondo advokatai krepiasi į Internal Revenue Service ir šiuo metu laukiamas patvirtinimas.

– Kas yra daroma ir su kuo tariamasi dėl paramos teiki-mo Lietuvai iš atskirtos milijoninės dovanos? – Atskyrus vieną milijoną iš LF pagrindinio kapitalo Lietuvos reikalams, 1991 m. spalio

22 d. LF tarybos pirm. Povilas Kilius ir LF valdybos pirm. adv. Algirdas Ostis raštu apie tai pranešė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos pirm. prof. dr. Vytautui Landsbergiui, kuris padėjo ir atsakė 1991 m. lapkričio 19 d., kad to milijono tvarkymas pavestas Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijai, kuriai vadovauja ministeris Darius Kuolys.

– Ar Lietuvos vyriausybė bei jos švietimo ir kultūros institucijos domisi šia milijonine parama?

– Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys yra labai dėkingas už šią milijono dolerių sumą, kuri vadovaujamos ministerijos darbu. Lietuvių Fondo pirmininkai turėjo su juo kelis susirašinėjimus ir iš jo buvo gauti raštai-atsakymai 1991 m. gruodžio 13 d., gruodžio 30 d., 1992 m. sausio 13 d. ir sausio 30 d. Lietuvių Fondo pirmininkai savo raštuose ministeriui Dariui Kuoliui išdėstė JAV Internal Revenue nuostatus ir Lietuvos Fondo taisykles, kad ministeris, naudodamas to milijono dolerių paramą, nepraisiežengtų su nuo mokesčių atleidimo paragrafu (Code Section 501 (c)(3)).

– Kokia procedūra numatoma skirstant šią paramą? Ar paramai gauti prašymai turi ateiti iš Lietuvos institucijų su vyriausybės rekomendacijomis ir patikėtinių taryba juos tenkinti, tik patikrinus, kad nebūtų praisiežingta IRS nuostatomis, ar gali tą paramą ir sumažinti bei pakeisti?

– Paskutinis ministerio Dariaus Kuolio 1992.1.30 gautas laiškas, kuri čia talpinu, skaitytųjui paaiškins ministro Kuolio planus dėl Lietuvių Fondo skirto milijono. „Nuosirdžiai dėkingas Lietuvių Fondui už sausio 13 dienos laišką, kuriame informuojama apie išrinktą Lietuvių Fondo Patikėtinių Tarybą, atsakingą už mūsų pristatytą kultūros ir švietimo projektų finansavimą ir Jums patikėtas garbingas šios Tarybos pirmininko pareigas. Manau, tai vienas geriausių būdų paskirstyti 1 milijono dolerių dovaną Lietuvos kultūrai ir švietimui. Ministerija, savo ruožtu, steigia Tarybą,

Dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo steigėjas ir patikėtinis, garbės pirmininkas.

Nuotr. J. Tamalauičio

kuri aprobus ir teiks ministro tvirtinimui pateiktus projektus. Tuo pačiu norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į vieną galimų projektų. Sausio 7 dieną ministerijoje lankėsi dr. Kelertienė ir dr. Sužiedelis ir pasidalino savo sumanymu išleisti daugiatomę Lietuvos istoriją nuo seniausių iki šių laikų.

Dr. Sužiedelis mielai imtųsi redakcinės atsakomybės už šį, mano manymu, labai vertingą leidinį. Artimiausiu metu Ministerijos taryba apsvarstys šį projektą ir atsisiųsi jį Patikėtinių tarybos svarstymui”.

Be jokių tarpininkų LF patikėtinių tarybos pirm. (šiuo metu A. Razma) palaikys tiesioginius ryšius su Dariaus Kuolio vadovaujama ministerija, kuri tiesiogiai mums pranešs vykdytiniams projektams ir nurodys išmokėjimo pinigų sumas. Savo keliu Lietuvių Fondo patikėtinių taryba peržiūrės atsiųstus ministerio Dariaus Kuolio projektus, patikrins, ar jie nepraisiežingia su IRS nuostatomis ir LF įstatais. Po teigiamų sprendimų, Lietuvių Fondas išmoks nurodytas pinigų sumas vykdytiniams ministro projektams. Prašymai ir patarimai privalo būti nukreipti tiesioginiai į Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministeriją. – Ką galite pasakyti apie spaudoje keliamus klausimus dėl milijoninės dovanos delsimo perleisti Lietuvai, apie fondų likvidavimą,

uzmirštant išeivijos veiklą?

– Iš jau anksčiau pateiktų atsakymų turėtų paaiškėti, kad Lietuvių Fondo vadovybė nieko neuždelsė ir po 1991.X.17 LF tarybos posėdžio nutarimų LF pirmininkai jau 1991.X.22 (už keturių dienų) pasiuntė laišką Lietuvos Respublikos AT pirmininkui Vytautui Landsbergiui dėl vieno milijono dolerių paskyrimo Lietuvai. Lietuvių fondo įstatų pirmas paragrafas aiškiai nurodo LF tikslus: „Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Fondas (LF), angliškai – Lithuanian Foundation, Inc., telkia lėšas ir gaunamomis pajamomis remia lietuvių švietimą, kultūrą, mokslą; skatina išlaikyti tautinius papročius ir kalbą; teikia stipendijas lietuvių kilmės jaunimui; ugdo tautinį susipratimą priugaunčio jaunimo tarpe. LF veikia prisilaidydamas U.S. Internal Revenue Code paragrafo 501(c)(3)”.

Jeigt užsibaigtų bet kokia lietuvių veikla išeivijoje, LF 40 paragrafas nurodo Lietuvių Fondo likvidavimo taisykles: „LF Tarybos siūlymu, Lietuvių Fondas gali būti likviduojamas arba jo turtas ar jo dalis, gali būti perduodama tam tikslui specialiai sukvietame LF visuotiniame narių suvažiavime trijų ketvirtadalių (3/4) suvažiavime registruotų narių balsų dauguma. Lietuvių Fondo likvidavimo ar perdavimu atvejais, suvažiavime dalyvaujant nariai išrenka LF patikėtinių tarybą (Board of Trustees), kuri

priziūri, kad būtų vykdomas LF pradininkų nubrėžtas pagrindinis tikslas perduoti LF turtą nesovietinės nepriklausomos Lietuvos institucijoms arba organizacijoms, neprasilenkiant su U.S. Internal Revenue nuostatomis. Lietuvių Fondo likvidavimas ar perdavimas reikalingi JAV LB Tarybos kvalifikuotos narių daugumos pritarimo. LF turtas ar jo dalis negali būti pasidalinta LF narių tarp arba perduota ne lietuvių organizacijoms”.

– Kokią turite viziją dėl tolimesnės LF veiklos ir ką dar norėtumėte pasakyti nariams bei lietuvių visuomenei?

– Tęsdamas atsakymą į penktą klausimą tvirtai tikiu, kad lietuviškas išlaikymas ir jos ugdymas mūsų ateities įlangoje kartojė dar tešis labai ilgai – daug dešimtmečių, todėl apie LF likvidavimą kartus ir kelioms ateinančioms kartoms nereikės rūpintis. Be to, keli Lietuvos Respublikos vyriausybės atstovai Lietuvių Fondo vadovams yra pabrėžę, kadangi jūs surinkote Lietuvių Fondui aukas, tad jūs jas ir naudokite lietuvių išeivijos veiklos darbams. Žinoma, Lietuvių Fondo nariai ir jų suvažiavimas yra vyriausias sprendžiamasis organas ir jie duos nurodymus LF vadovybei dėl LF ateities veiklos. Lietuvai jau paskirtas iš Lietuvos Fondo pagrindinio kapitalo vienas milijonas. Ateityje Lietuvių Fondo narių suvažiavimas, vadovaujantis LF įstatais galės ir daugiau skirti Lietuvos reikalams, jeigu bus reikalinga. Lietuvių Fondo ateičiai matom reikšminga, kaip stiprų finansinį šaltinį lietuviškas išlaikymo veikla išeivijoje ir taip pat teikiant stiprią pagalbą Lietuvos kultūriniam, švietimo, mokslo ir labdaros projektams.

Mano optimizma paremia sėkminga 30 metų LF praeities raida ir šie konkretūs duomenys: 1974 metais (13 metų) pasiektas pirmas milijonas, 1980 metais (6 metai) pasiektas antras milijonas, 1984 metais (4 metai) pasiektas trečias milijonas, 1988 metais (4 metai) pasiektas ketvirtas milijonas, 1990 metais (2 metai) pasiektas penktas milijonas, 1992 metais (2 metai) pasiektas šeštasis milijonas. Greitai turėtumėm pasiekti užsibrėžtą 10 milijonų sumą.

1991 metais į Lietuvai Fondą įplaukė daugiau kaip 800 tūkstančių dol. aukų, daugiausia iš palikimų. Tai nuostabi dideli vienerių metų įnašai.

Iki šiol Lietuvių Fondas lietuvių išeivijos ir Lietuvos projektams paskyrė daugiau kaip tris milijonus dolerių iš kasmet (Nukelta į 4 psl.)

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

76

„Ne!.. Meilei vietos jau visai nėra! Kasdien šis šventas jasmas labiau susigūžia ir tolimą sielos kampelį. Ir tuščia, klauku pasidaro pabandžius žvelgti ateitin – kas jo ir mūsų laukia. Kokia gi galimybė lieka piliečiui prakust, jei geria? Deja... Dar toli jam pilietybė...“

„Kaip prasimušt iš skurdo bent kiek į sotesnį laipsnį? Nejuo turėsiu aš ir amžių savo baigt tam tvankiam siuvėjų fabrikely? Kur ne su adata, ir ne su mašina, bet gyvaisiais savo nervais siuvu šeimos išsimaitinimo apsiaustą... Jei mus liga užklups, jeigu senatvė šieps bedantė burną – ką aš tada darysiu? ...“

„Kaip Steps žvelgia ateitin? Ką jis pramates? Deja, kasdien tik pas Baltųjų išsigerti su draugais svajoja. Visi tokie pat jie bevaliai ir beveidžiai! Žmogystos, o ne žmonės! Tik vyrų jie šešėliai! Iš jų nėra Stepui naudos, o juo labiau ir man...“

„Bet kasgi priverčia jį šitaip alkoholiu sunktis? Kodėl negali jis su manimi pabūt ne pusvalandžio? Iš darbo vos sugrįžęs, tik spėja greitomis užkasti. Ko vengia jis su manimi kalbėtis? Galėtume sykiu planuoti, svajoti, skaičiuoti, pasiginčyt, pagaliau ir pasibarti. Bet jokio dėmesio žmonai neteikti: to negaliu suprasti! Jis

per pavojus visokiausius išsiveržė iš krašto juk pas mane!“

„Kodėl pradėjo Steps vėl girtauti? Kažkas jo viduje ir vėl... Matyti, neramu... Gal gailisi pabėgęs iš tenai? Tiesa! Turėjo padėti, gerą tarnybą, gal daug draugų... O čia gi dirba paprasčiausią darbą. Sunku juk juodadarbiams... Nė kalbos jis nemoka. Ten turėjo beveik viską, ko galėtų siekti tokiame režime. Dabar gi viso to turėjo nebeteikti...“

„Gal aš pati turėčiau jam padėti? Juk jam esu žmona. Gal reiktų rasti kitokią priėjimą? Ir elgtis kiek švelniau... Dabar, tiesą pasakius, jis mano rūgštų veidą nuolat mato, suspaustas lūpas... Bet taip sunku man prisiversti! Ak, Dieve, Dieve! Kad aš žinočiau, kaip reikia žadint naują jo energiją ir jo troškimą kelt gyventi ir kovoti, kaip kad seniau, pačioje pradžioje. Jis vis man sakydavo, kad aš jį ikvepiu lemtingiems žygiams...“

Palengva protas aptaria, vis sugrįždamas, vis pakartodamas, dar kartą pasitikrinamas ir užfiksodamas. Nelengvas darbas smegenis vartyti! Čia reikia apdairumo, valios ir prisivertimo skirti mintims laiką siauram reikalui apsvarstyti. O kai imi svarstyti, tas siauras reikalas virsta tokiu dideliu, svarbiu ir sudėtingu! Laiko taip mažai! Vis skubama, vis siekiama gyvenimo materialinės gerovės, vis tie patys kasdienos rūpestiai, o mintys vis dar už kalnų...“

„Tvirtai nutarusi iš naujo Stepą valią atgaivinti, turiu atrasti būdą kaip man elgtis. Steps ūmus ir karštas. Jei pastebėtu norą jam diktuoti ar patarti – viskas griūtų, nes prieš mane jis piestu stosis. Suprantu, kad reikia apdairumo, atsargumo ir švelniausios

valios viską vesti palaipsniui, nežymiai, bet norima linkme“.

Rytojaus dieną Stepui atsiradus iš darbo kiek vėliau, Birutė jau lūkurioja jo su paruošta vakariene. Vaikai taip pat slankioja apie valgymo stalą. Kai Steps sugrįžta iš prausyklos ir, kaip paprastai, prisitaria prie stalo, Arūnas tuojau pat pribėga prie savo kėdės. Aušra padeda dubenį su sriuba, o Birutė baigia delioti apie kepsnį pakeptas bulves.

– Matau, kad jūs jau laikotės tam tikros tvarkos ir drausmės! Kol visi nesuserinkam, tai net ir nesėdate. Steps apžvelgia darnią savo šeimos grupelę. Jau kelintą kartą jo siela prisipildo kažkokio pasididžiavimo, tarytum iškilmingumo, kad jo vaikai beveik suaugę ir tokie protingi, tvarkingi.

– Mama mus pratino prie to.

– Na, sėskimės! Aš jau išalkęs kaip vilkas! Daug darbo turėjau su dideliu fortepijonu.

– Palaukite dar! Nesėskit... Birutė dar tebestovi. Aušra ir po jos Arūnas tuoj susipranta ir pasilieka stovėti. Birutė žiūri į vyrą, lyg nesiryždama sakyti. Jis žvelgia į ją iš apačios, sėdėdamas, ir jau pasiėmęs šaukštą.

– Tenai tu galbūt buvai atrapęs... Bet mes paprastai prieš valgį pasimelsdavome. Tik tau atvykus kažkodėl to nesilaikėme... Paprastai maldą turėtų kalbėti šeimos galva, bet žinau, kad tu nesimeldi ir maldų nežinai...“

– Aha... Gerai, gerai, Birute, sukalbėk! Steps nuleidžia galvą, matydamas, kad žmona ir vaikai sudėję rankas maldai, bet neatstojia.

(Bus daugiau)

Aleksandra Likanderienė kalba Jaunimo centro tarybos susirinkime. Nuotr. J. Tamalauičio

Lemont, Ill. minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Iš kairės: kongr. Harris Fawell ir LB apylinkės pirm. inž. K. Sušinskas.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

LB Lemonto apylinkė vasario 6 d., sekmadienį, suruošė Nepriklausomybės šventės minėjimą Lietuvių centre. Minėjimas pradėtas šv. Mišiomis. Mišias atnavašavo Mišijos kapelionas kun. L. Zaremba, SJ, ir kun. J. Vaišnys, SJ. Kun. J. Vaišnys pasakė šiai šventei pritaikytą pamokslą. Jis pabrėžė, kad bažnyčioje kalbėti apie tėvynę ir jos meilę tinka ir reikalinga. Dievas liepia žmogui gerbti ir mylėti kraštą, kuriame gimėme — tai prigimtinis įsakymas. Tėvynės meilė yra moralinė vertybė. Jis taip pat priminė, kad „norint išlaikyti lietuvybę, svarbiausias elementas yra lietuvių kalba. Tie 50 okupacijos metų vienus žmones užgrūdino, o kitus dvasiškai sulaužė. Už tai mes savo tautai turime būti ne užgesę žiburiai, bet šviesūs žibintai.

Aukos prie altoriaus nešė 3 mergaitės ir 3 berniukai, pasipuošę tautiniais rūbais. Nešant aukas, moterų choras, vadovaujamas Rasos Poskočimienės, giedojo „O didis Dieve, Visagali, išgirski mūsų karštą maldą. Tu tėviška ranka palaimink tą mielą šalį Lietuvos“. Mišioms pasibaigus, visi dalyviai pagiedojo Lietuvos himną.

Po šv. Mišių ežome į salę tęsti minėjimo. Dr. V. Vasaitienė pradėjo akademinį minėjimo dalį. Į salę įnešamos violijos, pagiedami Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokacija — kun. J. Vaišnys, SJ. Nepriklausomybės paskelbimo akta perskaitė Maironio mokyklos mokinė Paulė Stasiulytė.

Dr. V. Vasaitienė paprašė atsistojimų pagerbti salėje esančius 1941 metų sukilimo dalyvius ir buvusius laikinosios vyriausybės ministrus dr. A. Damušį ir teisininką M. Mackevičių.

Po to supažindino su amerikiečiais svečiais. Jų šiandien

MILIJONAS DOLERIŲ

(Atkelta iš 3 psl.)
tinių pajamų, neliečiant LF pagrindinio kapitalo. Lietuvių Fondas turi didelį pasitikėjimą lietuvių visuomenėje, todėl ir aukos bei palikimai greitai didina LF pagrindinį kapitalą. Juo didesnis bus Lietuvių Fondas, tuo stipriau parems lietuvių tautą ir jos kultūrą. Lietuvių Fondo organizatoriai nuo pat pradžios iki dabar dirbo pasiūlydami, todėl ir visuomenės pasitikėjimas Fondu neabejotinas, o Fondo rezultatai milžiniški. Mums iškeliauvus amžinybėn, paaugusios aukos, palikimai liudys mūsų meilę brangiai tėvynei ir rūpestį lietuvių išlaikymu išeivijoje.

Dėkoju Lietuvių Fondo patikėtinių tarybos pirm. dr. Antanui Razmai už suteiktą informaciją.

daug. Kongresmanas H. Fawell džiaugėsi, kad Lietuva laisva, linkėjo, kad greitai užgrytu okupanto padarytos žaizdos. Jis labai nori nuskristi į Lietuvą. Gubernatoriaus J. Edgar vardu sveikino Elena Kezulis, pasipuošusi savo močiutės gintarėliais. Lemonto miesteliui atstovavo W. Margulis. Jis iš karto pasisakė, kad kalbės truputį ilgiau. Jis yra gerai susipažinęs su Lietuvos istorija, jos vargais ir džiaugsmiais. Priminė, kiek daug žmonių turėdami laisvę jos nebrangina ir nevertina. Linkėjo Lietuvai ir lietuviams geros ir laimingos ateities. Jis perskaitė Lemonto burmistro proklamaciją, kuri paskelbė, kad nuo vasario 16 d. iki vasario 26 d. Lemonte yra Lietuvos savaitė. Minėjime taip pat dalyvavo LB apygardos pirmininkas K. Laukaitis, skautininkių draugovė „Sietuva“ su uniformomis.

Minėjimo vadovė pakvietė LB Lemonto apylinkės pirmininką K. Sušinską. Pirmininkas sveikino laisvą Lietuvą ir džiaugėsi, kad tauta pamažu atsistoja ant savo kojų. Priminė, kad solidarumo mokestis ir Vasario 16 aukos įgalins LB aktyviau įsijungti į Lietuvos atsikūrimo darbą ir lietuvių išlaikymą už jos rėbų. Mes turime pasitikėti ateitimi ir suteikti reikiamą pagalbą Lietuvai ir jos vyriausybei. Buvo priimta rezoliucija ir pasiūsta Amerikos prezidentui G. Bush.

Dr. V. Vasaitienė supažindino klausytojus su šio minėjimo pagrindiniu kalbėtoju „Pasaulio lietuvių“ redaktorium B. Nainiu. Paskaita — Lietuva džiaukis ir gyvenk. Ši kalba buvo nepolitinė. Buvo nagrinėjami lietuvių išlaikymo pagrindai išeivijoje. Norint pažinti savo tautos istoriją, kultūrą, papročius, būtina reikia mokėti lietuvių kalbą. Reikia būti su tais, kurie apsisprendė būti su tauta. Reikalingi artimi ryšiai su tauta, reikia stengtis neišsiskirti, bet lyginti kelią į ją.

Dr. A. Razma, Lietuvių fondo steigėjas ir jo garbės pirmininkas, liuanistiniam švietimui paremti iškėičius Maironio mokyklos direktorei L. Trinkūnienei ir Montessori „Žiburėlio“ mokyklos direktorei D. Dirvonienei.

Meninę programą atliko Maironio mokyklos mokiniai, vadovaujami

CALUMET AERODROMAS

Illinois gubernatorius Edgar ir Chicagos meras Daley sutarė, kad Calumet srityje turi būti pastatytas naujas aerodromas Chicagai. Jo statyba užims daugiau kaip dešimtmetį ir kainuos daugiau kaip 10,8 milijonų dolerių. Susitarimas padarytas raštu, bet dar reikalingas Illinois parlamento pritarimas ir teks nugalėti daugelio vietinių gyventojų opoziciją. Statant naują aerodromą, atsiras daug darbų.

vaujant R. Poskočimienėi ir L. Ringienei. Darželio vaikučius paruošė D. Šlenienė ir M. Kupšaitė. Minėjimas baigtas vieniems dainuojant „Lietuva brangi“.

Bronė Nainienė

Worcester, MA METINIS ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Kuopos pirm. inž. Arūnas Grigalauškas pranešė, kad šiais metais baigiasi valdybos kadencija. Susirinkimui vadovauti pakvietė LSSI Trakų rinktinės pirm. g.š. A. Zenkų. Perskaitė susirinkimo dienotvarkę — priimta. Sekretoriavo ir narių patikrinimą atliko J. Miliauskienė.

Pirmininkas inž. A. Grigalauškas atliko išsamų dviejų metų veiklos pranešimą. Po jo kalbėjo ir kiti valdybos nariai: vicepirm. A. Maskeliūnienė; sekretorė, korespondentė ir paminklo prižiūrėtoja J. Miliauskienė. (Paminklas yra kuopos pastatytas „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios šventoriuje.) Ižd. I. Markevičienė. Revizijos komisija patvirtino, kad, patikrinę izdo knygas, V. Ilgūnas ir P. Štaras rado jas vedamas tvarkingai. Iždo stovis pasigėrėtinas. Turto globėja G. Grigalauškienė pranešė, kad pas ją yra knygų už 184,00 dol.

Valdybos rinkimai praėjo labai sklandžiai. Pirmininkas ir valdyba perinkta susirinkimo vienbalsiai. Taip pat ir kapelionas kun. V. Parulis, MIC, pasiliko su mumis. Šaudymo vadovu kooptuotas Vytautas Ramonas. Veliavėnis H. Urlichas.

Kuopos pirmininkas pranešė, kad Vasario 16-ją minint organizuotai su vėliavomis dalyvausime pamaldose ir minėjime. Paskirta 200 dolerių auka

RUOŠIANTIS KULTŪRINIO DERLIAUS ŠVENTEII

JAV LB kultūros taryba kiekvienais metais ruošia premijų šventes, kurių metu įteikiamos Lietuvių fondo ir JAV LB skirtos premijos dailės, teatro, muzikos, žurnalistikos ir radijo darbuotojams bei literatūros ar mokslo veikalų autoriams.

Premijų tikslas yra įvertinti ir pagerbti atitinkamų sričių asmenis ir paskatinti juos kūrybiniam darbui.

„Dovana Lietuvai“ fondui. Susirinkimą baigiant, kuopos pirmininkas pakvietė visus vaizinti sesių šaulių paruoštomis vaišėmis.

RENGINIAI

Kovo 8 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero šventė. 1 val. p.p. Maironio Parke tradiciniai Šv. Kazimiero parapijos pietūs.

Kovo 29 d., sekmadienį, LSS išeivijoje Trakų rinktinės ruošiamas solistių iš Lietuvos Astos Krikščūnaitės ir Aldonos Vilčinskaitės koncertas ir vaišės Maironio Parke.

Balandžio 12 d., sekmadienį, „Nevežio“ ir „Neringos“ tuntu skautų Kaziuko mūgė.

Gegužės 16 d., šeštadienį, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa ruošia koncertą, vaišes ir šokius Maironio Parke. Koncertą atliks Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muziko Stankevičiaus.

Birželio 7 d., sekmadienį, Lietuvos Vyčių 26-tos kp. pavasario gegužinė-piknikas Maironio Parke.

Atitinkamos srities darbuotojams išskirti kultūros taryba ar jos pavestose organizacijose vadovybės sudaro komisijas, kurios atranka kandidatus atitinkamoms premijoms gauti. Žurnalistikos premijai skirti komisiją sudarė Lietuvių žurnalistų s-gos valdyba, pirmininkaujama Rūtos Klevos Vidžiūnienės. Į komisiją pakviesti šie žurnalistai-ės:

Ramunė Kubiūtė, telef. 708-869-9686,

Ritonė Rudaitienė, telef. 708-425-4077,

Antanas Juodvalkis, telef. 312-925-0035, 6620 So. Rockwell St., Chicago, IL 60629.

Žurnalistikos premijai gauti kandidatus galima siūlyti kiekvienam komisijos nariui telefonu ar raštu iki 1992 m. kovo 20 d.

Žurnalistų premijuoti pradėjo žurnalistų s-gos garbės narys prel. Juozas Prunskis. Vėliau buvo įsteigta ir kitų sričių premijos, o mecenato pareigas perėmė Lietuvių fondas. Kultūros taryba tęsia šią tradiciją ir jau bus dviliktą premijų šventė. JAV LB Krašto valdyba įsteigė stambią literatūros premiją, kurią skiria už grožinę literatūrą ar mokslo veikalą.

Prie lietuvių išlaikymo daug prisideda lietuviškoji spauda, lietuviški laikraščiai, kurių puslapius užpildo plunksnos darbininkai, o juos sutvarko ir skaitytojams pateikia redaktoriai, leidėjai. Lituanistinių mokyklų mokytojai ir laikraštinkai pasiaukojančiai jau plūša 50 metų, kad tik būtų išlaikyta lietuvių kalba ir raštas. (aj)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybį įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis
Irena Bilinštrubienė
Nuosavybį pardavimas. INCOME TAX
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Parduodami Lido Beach Sarasota, FL du „duplex“ namai po 2 bt. su įrengimais: 1/2 bloko nuo jūros. Kreiptis:
Tel. 508-754-1492

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMA
Turio Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-8624. Nuo 8 ryto iki 6 v. v. Kalbėti lietuviškai

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis
Atlieka: Kepurinė, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadrius, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadrius ir polka, Jaunimo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

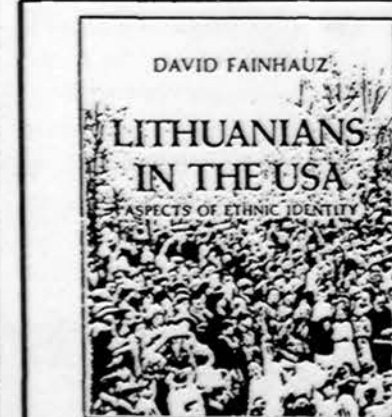
BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybį pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestčiuose. Sinteresuoti skambinkite BUDRAICUI!
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

PAŠAUKĖ MANE...
Ši knyga — tai dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II biografinė, kurią parašė jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su perėjimu — 6 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 32 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LITHUANIANS IN THE USA: Aspects of Ethnic Identity. Knyga anglų kalboje. Šis dr. D. Fainhauzo darbas apie lietuvių imigrantų Amerikoje etninę identifikaciją užpildo spragą, kuri egzistavo lietuvių istorijos moksluose, svarstant lietuvių tautinės sąmonės vystymosi eigą. Knyga svarbi tuo, kad joje išskeliamas Amerikos lietuvių migracijos vaidmuo, kuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę.
Knyga įrišta minkštais viršeliais, 246 psl., papildyta istorinėmis nuotraukomis. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos leidykla. Knygos kaina 15 dol. Su persiuntimu 17,50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 1,20 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija „ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

TARPTAUTINIS TEATRO FESTIVALIS VILNIUJE

Mažara pasaulio kempelyje, Lietuvoje, drasūs, laisvei pasiryžę žmonės išsikovoj nepriklausomybę, nebijodami didžiulių kliūčių ir užsipelnydami pasaulio pagarbą. Baisiuose sunkumuose jie įstengė išlaikyti lietuvišką identitetą ir kultūrinį palikimą.

O dabar, sunkiu tautos atstatymo metu, jie stengiasi pasireikšti pasaulio kultūrinėje plotmėje, rengdami Tarptautinį Teatro festivalį Vilniuje 1993 metų pavasarį. Šį ryžtingą užsimojimą remia Kultūros ministerija, Vilniaus meras ir daugelis kitų valdžios bei privačių asmenų.

Svarbiausia teatrinės grupės iš Amerikos, Europos, Afrikos ir Tolimųjų Rytų yra kviečiamos diems savaitėms į Vilnių. Tuo laiku bus statomi spektakliai, pravedami scenos meno kursai. Pabaltiečių teatralai turės progą pasidalinti patirtim su savo kolegoms iš viso pasaulio. Tai žingsnis, reikalaujantis daug drąsos iš tautos, kuri tebekovoja dėl pačios egzistencijos.

Festivalis atkreips pasaulio (ypatingai tų, kurie formuoja pasaulio opiniją), dėmesį į pozityvius įvykius Lietuvoje. Tai bus puiki proga žurnalistams ir lankytojams asmeniškai susipažinti su turtinga Lietuvos kultūra ir lietuvių nuosirdumu, o Lietuvos žmonėms festivalis pateiks veikalus, kurie jiems buvo penkiasdešimt metų uždrausti. Lietuviai ir užsieniečiai daugelyje užsieniųjų dalyvaus kartu. Festivalio pajamos ir teigiami užsieniečių atsiliepimai bus Lietuvai parama ir pagalba. Šis „langas į Vakarus“ bus kultūrinė šventė, politinis pareiškimas ir ekonominė paskata!

Visi kviečiami prisidėti prie festivalio įgyvendinimo ir pasisekimo. Kiekvienas paaukotas doleris taps kovos doleris Lietuvai. Net ir mažiausia auka turės didelę reikšmę įgyvendinant idėją, kuri atvers Lietuvą pasauliui.

Su nuosirdumu ir pagalba,
Bernard Sahllins

Festivaliui remti komiteto nariai:

Dalia Anyšienė	Birutė Jasaitienė	Janina Marks
Jurgis Anyšas	Alė Kėželiėnė	Bernard Sahllins
Stanley Balzekas Jr.	Algimantas Kėželis	Indrė Tijiūnienė
Rimas Domanskis	Grażina Liautaud	Arnold Voketaitis
Regina Gailiešiuė	Eileen Mackevich	Nijolė Voketaitienė
	Ira Marks	Adelė Zunas

Siunčiu auką paremti Tarptautinį Teatro Festivalį Lietuvoje.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Telefonas _____ Auka \$ _____

Nuo pajamų mokesčių nurašomą čekį prašome rašyti: **LITHUANIAN INTERNATIONAL THEATER FESTIVAL**
(TAX ID NO. 36-3773014) ir siųsti:
Lithuanian International Theater Festival
c/o Ross and Hardles Law Firm
Att: Aleksandras R. Domanskis
Suite 2500
150 North Michigan Avenue
Chicago, IL 60601

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, FL

VASARIO 16-TOJI, KURIOS
ILGAI NEPAMIRŠIME

Žinau, šios temos rašinys – vienas tarp kelių dešimčių. Tokius atidžiai skaito tik savo kolonijos gyventojai, aprašomo minėjimo dalyviai, dar atidžiau – priekabautojai, visokių klaidų ieškotojai, o atidžiausiai skaitys dabar dar negimę istorikai.

Džiaugsmu švietė jau patys kalendoriai: Vasario Šešioliktoji vasario 16! Raudonai ar kuria kita ryškia spalva pažymėta diena, kaip laimingais vaikystės metais prieš 1940-tuosius. Normaliai Š. Floridoj „data“ šaltoka, o ši kartą šilti vėjai padangę gainiojo skystus debesius ir temperatūra pakilo iki 81°F. Toks preliudus.

Linksmi, išsipošę rinkomės į Šv. Teresės bažnytelę pamaldoms. Anksčiau, kai su kita tautais, bet vieniems lietuviams – kaip tik. Su kun. L. Musteikiu, kuris pabrėžtinai ištare, kad šv. Mišias aukojas už Lietuvą, kartu koncertavo kun. I. Gedvila ir kleb. kun. F. Szczykutowicz. Pamokslė kun. L. Musteikis kartoję Jono Pauliaus II Lomžoje tartus žodžius „Lietuva, aš girdžiu tavo balsą!“ ir springo džiaugsmo asarom. Angliškai rinkiniais žodžiais sveikino klebonas, ir mes jam paplojome. Skaitymus atliko V. Derenčius, juos pats perkūręs tautinėmis gijomis. Giedojo V. Mamaičio Antros jaunystės choras. Nors viskas kaip kiekvieną sekmadienį, bet viskas gražiau, iškilmingiau, su ypatingu jausmu.

Parapijos salėn susirinkome antrą valandą. Susirinkome 84! Visi, kas sunkiai nerigo. Jeigu tokia proporcija Detroit, turėtų dalyvauti bent du tūkstančiai, o Chicagoje gal apie dešimt (taip, tūkstančių!). Himnai. Kun. I. Gedvilos invokacija. Gražios Milerienės perskaičytas JAV LB atsisaukimas. Vyriausio minėjimo rengėjo, LB Sunny Hills apyl. v-bos pirm. Alfonso Vėlavičiaus minutės žodis. Ir du labai skirtingi, kas sau įdomių temų kalbėtojai. J. Savaitis kruopščiai paruoštam referate aptarė visus 20 Nepriklausomybės akto signatarų, pateikdamas kiekvieno trumpą biografiją. V. Macys sugrįžo į gilesnę Lietuvos istoriją, Mindaugo ir Vytauto laikus. Stambiais šuoliais leisdamasis per dešimtmečius ir šimtmečius, emociškai prisiartinio prie 1918 ir prie 1990 kovo 11-tos. Kaip tik todėl, kad abi kalbos visiškai skirtingos, abi paliko didelį įspūdį. Ir užtruko vos apie 50 minučių.

Nė kiek neblogiau sekėsi su menine programa. Pradėjo Anelė Pečkaitienė, jautriai padėklamuodama B. Brazdionio „Aš čia, gyva“. O. Adomaitienė ir O. Peleckienė dainavo dainą iš Lietuvos „Mirusiam kariui“. Moterų trio O.

Adomaitienė, G. Beleckienė ir E. Žebertavičienė atliko A. Raudonikio (žodž. Vyt. Barausko) „Nesugausit dainos“ bei St. Sližio (žodž. Jono Kriščiūno) „Skrenda mintys“. Ištrauką iš Sof. Čiurlionienės dramos „Aušros sūnūs“ atliko A. Pečkaitienė, E. Žebertavičienė ir Vincas Žebertavičius. Pagaliau Antros jaunystės choras, Vincui Mamaičiui pianinu palydint, atliko tris skirtingų kompozitorių dainas, visas tris S. Žilbino tekstais: T. Makačino „Gimtinės dangu“, A. Bražinsko „Kur gimta padangė“ ir V. Jurgučio „Akmenėli, nežėrėk“.

Kaip tik oficialią dalį bebajiant, iš Panama City atvažiavo TV 13-to kanalo reporteris. Jis filmavo visą meninę dalį ir turėjo interviu su V. Maciu. Vakariniuose žiniuose TV-13 mums skyrė apie 100 sekundžių: rodė tautiniais rūbais žydnias choristes, davė pokalbį su V. Maciu iškarpa.

Oficialioji ir meninė dalytė užtruko nepilnas dvi valandas. Programos pranešėja-vadovė buvo Genė Gečienė.

Minėjimas, toks sklandus, neužtęstas, įdomus ir tik savomis jėgomis! Turime potencialo ir bent dešimtmečių dar jo užteks. O po mūsų? Kai Lietuva gyva, nebesvarbu, kas čia po mūsų...

Būtina prisiminti, kad minėjimą surengė LB vietinė apylinkė: pirm. Alfonsas Vėlavičius, vicepirm. Vytaas Gečas, renginių vadovė Genė Gečienė, sekr. Gražina Milerienė ir išd. Jurgis Savaitis. Jiems turime už šią atmintiną dieną dėkoti.

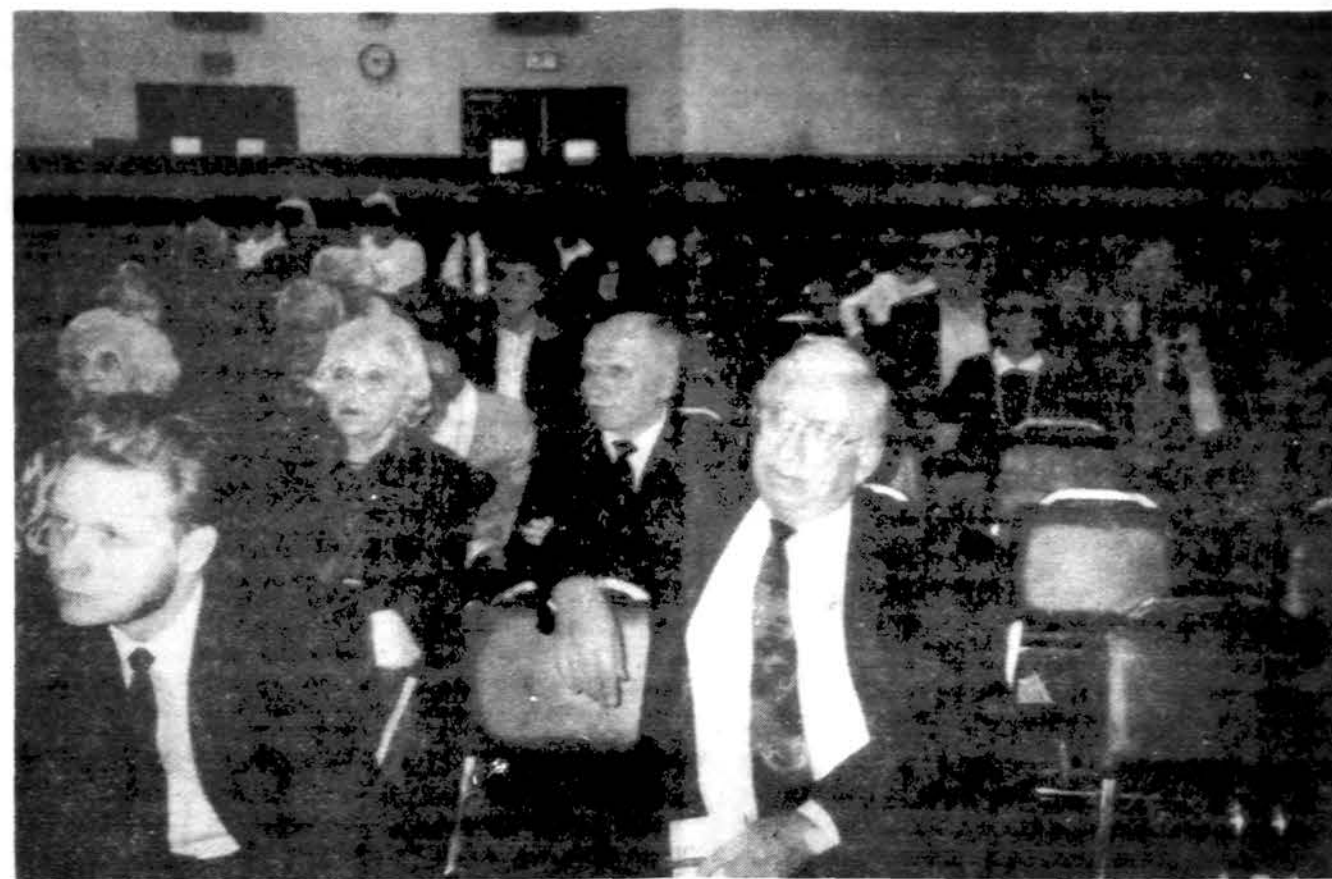
Baigiant paskelbta rinkliavos rezultatai: 1.401 dol. Paskelbta ir Vlodo Adomavičiaus surinkta imponuojanti suma Lietuvos Tautiniam olimpiados komitetui (rodos, toks jo pavadinimas?), būtent 2377 dol.

Po minėjimo vyko suneštinės vaisės. Kai minėjimas be liūdesio, ir vaisės ne vien su kava... Klegesys, šurmuly, dainos. Daugelis ilgai nesiskirstė. O kai išėjome į naktį, tarp debesūkščių nardė appilnis mėnulis. Drungnas vėjas bučiavo raukšlėtus mūsų veidus. Vasario Šešioliktoji Anno Domini 1992! Pirmoji Vasario Šešioliktoji po stalinų ir gorbačiovu.

DVI VALANDOS SU NIJOLE ŠČUKAITE

Paskutinių poros metų laikotarpis mus lankė bent keli Lietuvos muzikiniai vienetai: Aliukai, Armonika, Medus (net du kartus). O štai šiu 1992 metų vasario 18 koncertavo viena iškilniausių estrados dainininkių Nijolė Ščiukaite.

Jau lankiusi Chicago, o Floridoje Miami ir Deltona, po Sunny Hills koncerto ji vėl išvyko į siaurines valstijas, į kelis dešimties lietuvių telkinius. Apie jos pasirodymus jau rašė ir rašys ne tik korespondentai, bet ir muzikos recenzentai. Todėl aš čia nesikankinsiu nurašinė-

Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Valdemaras Katkus, (kairėje) generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas Los Angeles politinių studijų savaitgalyje klausosi diskusijų.

damas dainų pavadinimus, kompozitorių bei libretistų vardus, netgi kiekvieną dainą pastabomis palydėdamas. Duosiu tik truputį savo ir aplink sėdėjusių bendrų įspūdžių.

Visų pirma, mūsų Community centro saliuokė neturi estrados, jokio pakilimėlio. Tiek gerai, kad dainininkėi-aktorei užteko erdvės save išreikšti. Nebuvo nė geros kokybės aparatūros akompanimentui. Dėl to gal labiausiai nukentėjo pirmoji daina. Dėka dainininkės igudimo, greitai jokių trūkumų nebejutome.

Galėjo nusivilti tik tie, kas laukė populiarių slagerių ir kur-tinancija didelio balso. Beveik visos dainos mums buvo naujos, tik viena kita retai girdėta, dar neišmokta. Beveik visos lietuvių kompozitorių, pirmoje dalyje patriotinių motyvų. Net penkioms antrios dalies dainoms žodžiai parašyti pačios dainininkės. Gaila, neturint išrašytų tekstų, sunku kalbėti apie jų meninę vertę. Atlikime buvo daug deklamavimo. Gerėjoms dainininkės tartimi, neprazūdant nė vieno skiemens, nė vienos raidės. Didelį įspūdį darė jos artistiškas temperamentas, ypač atliekant lengvo turinio daineles antroje dalyje. Kelis kartus publika buvome įkalbėti solistę lydėti vienu kitu garsu, net kartu su ja traukti vieną kitą posmą. Visus linksmi ji nuteikė vienam vyrui išdainuodama meilės žodžius, kitą pašokindama, o vestuvėms besiruošiančiai porai, ją pakėlus ant kojų, palinkėdama laimės. Tai dainininkės-aktoriškas menas sueiti į kontaktą su publika.

Publikos gi buvo be kelių šimtinė, nes šalia vietinių atsilankė keletas apylinkėje atostogaujančių svečių bei keliolika kitų tautybių sanihiličių. Nijolė Ščiukaite glubojo energingoji čekagiškė žurnalistė Prane Šlutenė. Ji mums pažįstama iš anksčiau, prieš pusantrų metų atvežusi Armonikos ansamblių. N. Ščiukaitei ji ir akom-

panavo su atsivežta elektronne aparatūra.

Koncertą rengė LB Sunny Hills apyl. valdyba. Pirm. A. Vėlavičius pasakė keletą žodžių prieš programą, o po koncerto padėkojo. Genė Gečienė solistei iteikė puokštę raudonų rožių.

Alfonsas Nakas

Juno Beach, FL

VEIKLA

Gruodžio 22 d. susirinkę lietuvių turėjo progos išgirsti Eglės ir Vytauto Dudėnų pranešimus apie Lietuvos gyvenimą. Jie buvo pora mėnesių Lietuvoje, kur Vytautas Dudėnas dirbo Lietuvos finansų ministerijoje, o Eglė Dudėnienė dirbo Svetimio ministerijoje. Dabar abu vėl yra išvykę į Lietuvą, kur toliau dirbs.

Sausio 14 d. po bendrų pietų įvyko minėjimas 1990 m. sausio 13 d. aukoms paminėti. Pagrin-

dinis kalbėtojas buvo dr. Vytautas Majauskas, kuris klausytojams priminė pernai metų tragiškus įvykius, mūsų tautos heroiską laikyseną, primindamas, jog laisvė visuomet gaunama kruvinomis aukomis, kurios ipareigoja mus dar daugiau dirbti Lietuvos naudai. Po paskaitos sausio 13 d. žuvusieji buvo pagerbti atsisvejojimu ir sugiedota „Lietuva brangi“.

Po to buvo parodyta vaizduojant apie katalikų Bažnyčios išgyvenimus Lietuvoje. Vaizduojant išleido JAV vyskupai, ja parūpino kun. V. Pikruna ir paruošė V. Šalčiūnas.

Po to svečias V. Grybauskas parodė vaizduojant iš Medininkuose nužudytųjų laidotuvių Vilniuje.

Sausio 20 V. Šalčiūnas skaitė paskaitą „Lietuvos kelias į laisvę ir demokratiją“ International Club of Vero Beach.

A.†A.

HENRY SPINGYS

Gyveno Chicagoje Mt. Greenwood apylinkėje.

Mirė 1992 m. vasario 23 d., sulaukęs 86 m. amžiaus.

Velionis buvo vyras a.a. Frances ir tėvas a.a. Rytės.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 27 d. Po apeigų kapinių koplyčioje 11 val. ryto velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gedulingos prisiminimo mišios bus aukojamos penktadienį, vasario 28 d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A.

VALERIJA GRICIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui ANTANUI KONČIUI ir šeimai liūdesio valandose reiškiamie giliausia užuojautą

A. ir K. Lietuvninkai
S. Rupinskienė
M. ir V. Salikliai

A.†A.

SALOMĖJAI LEIPIENEI

mirus, mielą PETRĄ, jos vyrą ir vaikus NIJOLĘ ir EDMUNDĄ su šeimomis giliai užjaučiame ir drauge su jumis liūdimė šioje skausmo valandoje.

Bronė ir Petras Macnoriai
Rimantas Macnorius
Aldona ir Romas Peteriai
Regina ir Rimantas Griškeliai

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

DRAUGAS, trečiadienis, 1992 m. vasario mėn. 26 d.

5

Atsiremti į gamtinį gyvulišką žmogaus pradą ir juo apspresti visą gyvenimą — tai pasmerkti žmogų amžinai nepakilti viršum gamtos ir viršum priežastingųjų dėsnių.

A. Maccina

Gyvenime taip jau yra, kad jei žmogus negalvoja apie laimę ar nelaimę, o tik stengiasi atlikti savo pareigą, laimė ateina pati, nors žmogui tenka gyventi ir varge, neturte.

Humboldt

A.†A. SALOMĖJA LEIPIENĖ KUODYTĖ

Gyveno Oak Park, IL, anksčiau Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1992 m. vasario 24 d. 1:10 val. p.p., sulaukusi 72 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Naujamiesčio valsč., Karbauciznos kaime. Amerikoje išgyveno 43 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Petras, sūnus Edmundas, marti Lisa, duktė Nijolė, žentas Jurgis; anūkas Petras Gaučys; pusbrolis Vytautas Baltrušaitis su žmona Antanina, gyv. Union Pier, MI; brolis Pranas Kuodis su žmona ir mirusio brolio Kazio žmona bei vaikai — Birutė ir Vytautas — Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, vasario 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 27 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gelių prašoma paaukoti Nekalto Prasidėjimo bažnyčiai.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnus, duktė, anūkas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9652

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

Žymenų įteikimo vakare Los Angeles kalba televizijos komentatorius ir kandidatas į JAV senatą Bruce Herschensohn.

Nuotr. Henriko Stevens

APLINK MUS

x Arkivyskupas Paulius Marcinkus atvyko į Chicago ir sekmdienį, vasario 23 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 48 jaunuoliams suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Nors arkivyskupas yra iš Chicagos, bet labai ilgai darbovosi Vatikano tarnyboje ir tik pereinantis metais grįžo į JAV ir apsigyveno Phoenix, Ar. Ten jis dažnai aptarnauja ir lietuvius, gyvenančius pačiam Phoenix, Sun City ir apylinkėse.

x Mons. Damazas Mozeris, buvęs ilgametis Nekalto Prasišėdimo parapijos Brighton Parke klebonas, dabar emeritas, išvyko ilgesniam laikui į Hot Springs, Ar. Grįš tik po Velykų.

x Lietuvos žurnale buvo išspausdintas pasikalbėjimas su Janina Žygiene. Ji kalbėjo daugiausia apie savo sūnų prof. dr. Arvydą Žyga, dvijuose universitetuose profesorių, visų mėgiamą ir gerbiamą. Taip pat jis yra ateitininkų vadovas, kuris palengva juos suveda į organizaciją.

x Telefonu pranešė, kad jau šeštas kavos, šokolado ir šiltų marškinių siuntinys pasiekė Lietuvos savanorius. Persiuntimą globoja JAV LB Švietimo ir Socialinių reikalų tarnybos, o viso konteinerio pakrovimą ir iškrovimą prie Lietuvos-Lenkijos sienos atliko savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. Ji džiaugiasi kaip Lietuvos likimo nuskriaustieji vaikaičiai gavę drabužių ir mokslui priemonių, taip džiaugiasi ir savanoriai, kad jų tėvynainiai neužmiršo.

x Viktoras Veselka iš Livonia, Mich., lietuviško liaudies meno dirbėjas, „Draugo“ garbės prenumeratorius daugelį metų, pratęsdamas prenumeratą paaukojo 50 dol. ir palinkėjo visiems išvermės dirbant lietuvišką darbą. Nuoširdus aciu už linkėjimus ir auką.

x Atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: M. Abramaitis, Palos Hts., Ill., Jonas Čiuberkis, Cleveland, Ohio, Ona Čerkus, Southfield, Mich., Algirdas G. Leskys, Las Vegas, Nevada, J. V. Lopatauskas, Santa Monica, Cal., Vida Petruilionienė, Woodridge, Ill., V. Mikuckis, Montrose, Cal., Donatas Banaitis, Woodhaven, N.Y., Liucija Kurkulys, Rochester, N.Y. Visiems tariame aciu.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x „Dainavos“ ansamblio ir sol. Danos Stankaitytės koncertas rengiamas kovo 8 d., sekmdienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visuomenė prašoma ir į šį koncertą atkreipti savo dėmesį. Palaikykime ir savuosius menininkus, nes jie yra mums reikalingi. Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje. Koncertą rengia Jaunimo centras.

x Dail. Adolfas Valeška, vienas žymesniųjų menininkų, dekoruos Šv. Onos bažnyčia, kurioje vyks iškilmingas Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengiamas Beverly Shores Lietuvių klubo. Pagerbiant mirusius ir žuvusius dėl Lietuvos laisvės, susikaupimo maldu metu dekoracijos, apšvietimas, religinė muzika, kels mūsų dvasinį nusiteikimą, o tautiniais drabužiais apsirengusių moterų žvakių uždegimas, minintis jungs su mūsų tėvyne Lietuva.

x Lithuanian American Club North Jersey švęs Lietuvos nepriklausomybės šventę kovo 7 d., šeštadienį, 7 val. vak. Morris County College Student Center valgomajam kambary. Aldona Pintsch kalbės, nes ji šioje kolegijoje yra profesorė. Rengia minėjimą Susan Covalesky ir Aldona Skrypkia.

x „Vytis“, Lietuvos vyčių žurnalas, vasario Nr. 2, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje kalbama apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą 1918 m. vasario 16 d., taip pat jos atstatymą. Yra daug gerų straipsnių ir informacijos apie lietuvius, gyvenančius šiame krašte.

x Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos rėmėjai rengia metinę vakariene bus kovo 29 Jaunimo centre.

x Valentinas Raciūnas, Chicago, Ill., Jonas Račkauskas, Cleveland, Ohio, Kazimieras Paliulis, Waterbury, Conn., Agnes Bigelis, Three Oaks, Mich., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 30 dol. dienraščio stiprinimui ir po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Romas Nelsas iš Fullerton, Cal., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 50 dol. dienraščio stiprinimui. Už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Čiurlionio galerijoje šį savaitgalį vyks lietuvių dailės darbų paroda, kurios pajamos skiriamos paremti „Dailės '91 ir '92“ parodų katalogo išleidimą. Kviečiame visus atsilankyti, įsigyti meno darbų (paveikslai bus parduodami priimanomomis kainomis) ir paremti šios knygos atspausdinimą.

x ROMAS PUKŠTYS vyksta į Lietuvą kovo gale. Perveda pinigų doleriais prieš Velykas. Atsiskaitymas iki kovo 24 d. **Transpak 2638 W. 69 St., Chicago, IL 312-436-7772.**

x Jūsų giminės iš Lietuvos atvyksta AEROFLOTU į New York arba Washington, o jūs neturite, kas juos pasitinka? ATLANTA Import-Export padės jums: gimines atvešime ir nuvešime automobiliu į Chicago bei netolimus miestus. Čia taipgi galite pasiteirauti dėl AEROFLOT bilietų bei vizos pratęsimo. Sutvarkysime jūsų giminaičių kelionę iš Lietuvos į Chicago: siūlome pigius bilietus grįžti namo. **ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629.** Tel. (312) 434-2121.

x V. A. Mažeika iš Deekfield Beach, Fla., „Draugo“ palaikymui atsiuntė 20 dol. Balso Cicero skyrius per B. Motušienę atsiuntė 15 dol. auką už „Drauge“ pateikiamas žinutes apie skyriaus veiklą. Labai dėkojame.

x Agnė ir Dr. Juozas Kiziai, Chicago, Ill., Jonas Žydavičius, Lyn, Mass., Elena Dovilas, Hillside, Ill., Donius Remys, Clarendon Hills, Ill., Vytautas Kupcikevičius, Oak Lawn, Ill., Bronius Čikotas, Aleksandria Va., Jurgis Štuopsis, Sharon, Mass., Waler Valys, Rosewell, N.M., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: Sesuo M. Paulė, Montreal, Kanada, Maria Ročkus, Mary Sunaitis, Jonas Stankūnas, Ona Rušienienė, V. Vizgirda, Jonas Martinkus, Julia Vaitkus, Kristina Gražys, Agota Mozūraitienė, Gražina Žukauskas, visi iš Chicago, Albinas Genčius, Orland Park, Ill., Balys Sriubas, Michigan City, Indiana. Nuoširdus aciu už aukas.

x Kazys Mileris iš Hamilton, Kanada, lietuviškos spaudos bendradarbis, pratęsė „Draugo“ šeštadienio dienos prenumeratą ir dar pridėjo 50 dol. auką su laiškūčiu: „Ar nepagalvojate „Drauga“ padaryti savaitiniu ar dvyk savaitėje laikraščiu? Dabartinė lietuvių karta jau gerai skaito ir kalba angliskai, tad jiems gal jau ir nebereikia kasdieninių žinių lietuviškai. Bet džiugu, kad dar išveriate ir išsilaikote. Siunčiu linkėjimus redaktoriams...“ K. Millerį skelbiame garbės prenumeratorium, dėkojame už auką ir pastabas, kurios ateityje gal ir ras pritarimo, jei dienraščio leidimas vis sunkės ir sunkės.

x Alfonsas Stankaitis iš Wethersfield, Conn., atsiuntė mokestį už dvi „Draugo“ prenumeras, pridėjo 30 dol. auką paramai, linkėdamas sėkmės ir išvermės sunkiame informacijos ir kultūros darbe. Nors dienraštis ir „sunkiai“ toli išsisklaidžiusis skaitytojus pasiekia, bet kultūriniai straipsniai visados yra įdomūs ir aktualūs. A. Stankaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką ir linkėjimus tariame nuoširdų aciu.

x Sol. I. Milkevičiūtė, sol. V. Daunoras ir pianistas R. Bekionis antradienį atvyko iš Lietuvos ir apylinkėse. Skambinkite koncertus Amerikoje. Pirmas jų koncertas įvyksta kovo 1 d. Detroito. Su svečiais solistais galima susisiekti skambinant Liet. Fondui, tel. 312-471-3900. (sk)

x Ką daryti, kad velykinės dovanos neuiegtų į Lietuvą Kalėdoms? Siųskite jas per „BALTA EXPRESS“ (Member of Amber Group), sako daugiau kaip 1000 laimingų „BALTIOS“ klientų. Vienintelė kompanija, laiku pristatanti visus kalėdinius siuntinius, siūlo savo paslaugas velykinių dovanų pristatymui į Lietuvą. Skambinkite **1-800-SPARNAI, 1-800-772-7624.** (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 596-5959** arba **(708) 425-7161.** (sk)

x Dėmesio Floridos gyventojams! Kviečiame keliauti į Lietuvą. Išvyksta birželio 4 d. sugrįžtam liepos 4 d. Pilna bilietų kaina **\$1,165.00.** Kreiptis į **G.T. International (708) 430-7272.** (sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyrius

Senelis savo vaikaičiui skaito apie didingą Lietuvos praitį ir didvyrių laimėjimus.

TRAUKINUKAS

Rieda mažas traukinukas, Mašinistas jo, Vytukas. Pro Šiaulius ir miestą Kauną Jis į Vilnių tiesiai sauna. Vilnių pailsėt sustos, Vėl riedės be atvangos. Tai į Klaipėdą, Palangą. Jo ratukai trenkia, žvanga. Jis „Greitasis traukinukas“. Mašinistas jo – Vytukas.

Nerima Narutė

SUNKUS MOTERS GYVENIMAS

Žemaitės tikroji pavardė yra Julija Beniusevičiūtė-Zymantienė. Ji gimė 1845 metais Plungės parapijoje, mirė 1921 metais Marijampolėje. Jaunystėje ji buvo sulenkėjusi ir paveikta lenkiškos dvasios. Ištekėjo už dvaro tarnautojo, nors tėvams tas nepatiko. Ji buvo nedaug pramokusi lietuviškai. Susipažinimas su Povilu Višinskium buvo jos tikras atsivertimas į lietuviybę. Povilas davė jai skaityti „Aušrą“ ir ragino rašyti. Žemaitė pradėjo rašyti, būdama 50 metų amžiaus. Pasirinko Žemaitės slapyvardį.

Žemaitė visą amžių gyvenusi dvare, gerai pažino dvaro ir kaimo gyvenimą. Pagrindinės jos raštų temos ir buvo kaimo gyvenimas, kaimiečių švietimas, kaimo ir dvaro santykiai. Žemaitės raštų temos yra šeimos sudarymo klausimas. Žmogus šiame dalyke nesvarbus – svarbios medžiaginės gėrybės, pinigai, žemė. Jaunųjų jungtuvės pagrįstos pinigais, todėl dažnai jie yra nelaimingi. Paprastai dėl šeimos sudarymo susitaria tėvai, jaunieji visi nedalyvaujant derybose. Jie tik turi susitaikyti su likimu ir klausyti tėvų.

Žemaitė rašė kaimo švietimo temomis. Kaimas buvo tamsus, žmonės bemoksliai. Žemaitė ir pati neturėjo jokio mokslo. Sunkus moters gyvenimas apysakoje „Marti“ neabejotinai geriausias Žemaitės kūrinys. Jis pasižymi charakterių ryškumu, buitines vaizdų pilnumu. Su apysaka „Marti“, ne tik Žemaitės kūryba pakilo aukštumas, bet ir visa lietuviškoji proza. Lietuvių literatūra pasuko realizmo keliu.

„Marčios“ veikėjai aprašyti beveik visi neigiamai. Senis Vingis yra tamsus, prasigėres kietasprandis, prasiskolinęs iki ausų, verčia sūnų vesti turtingą žmoną. Vingienė taip pat nešvari, apsilėidusi ir nekencia švrios marčios. Sūnus Jonukas yra apsilėidėlis, tinginys, kaip

KOKS IŠPŪDIS ATVYKUS Į AMERIKĄ

Man patinka Amerika. Aš čia mačiau daug gražių vietų. Atskridęs į Ameriką, aš pasijutau visai kitaip, nes Lietuvoje kitoks klimatas. Aš čia turiu du pusbrolius, jie man parodė Chicagos miesto centrą.

Man patinka Amerika, nes ji yra graži. Čia yra daug įdomių dalykų. Bet aš esu lietuvis, man labiau patinka Lietuva, nes aš ten gimiau.

Vilius Giedraitis, Klaipėda

IŠ STOVYKLOS GYVENIMO Verbos

Kristina Regina Marija Liaugaudaitė yra 18 metų amžiaus. Ji lankė Benet Academy. Rudenį ji pradės lankyti St. Mary's Notre Dame universitetą, South Bend, Indianoje. Ji ten ims gailėtingosios sesers kursą. Laisvalaikiais ji šokdavo „Spindulio“ tautinių šokių grupėje. Savo kuopoje buvo aktyvi moksleivė – ateitininkė. Savo mokykoje priklausė ispanų klubui. Dirbo kaip „candy-striper“ ligoninėje. Daug kalbėdavo telefonu.

Kristinos mėgstamiausias maistas yra pitca, bet po penkių savaitių Dainavoje, jai labiausiai patiko Dairy Queen Heath Blizzard. Ji atvažiavo į stovyklą todėl, kad daugiau išmokytų apie kitus ir pasipraktikuoti stovyklos vadovavimo pareigose. Tas darbas jai naudingesis, negu kepti kotletus „Burger King“ ar „McDonald's“ užkandinė. Kitos jos draugės ten pasirinko darbą. Stovykloje jai patinka vadovauti, nes ji mėgstama vaikus. Stovykloje Kristinai labai nepatinka kišti savo mergaites po „dušu“, arba vis joms priminti, kad reikia sugalvoti šūki. Ji vis prisimena savo pirmą vadovę Rūtą, kai ji su savo draugėmis lenktyniaudavo kuri gaus daugiau „chigerg“ įkandimų. Ji prisimindavo, kaip vadovai priversdavo ją šokti.

O mes palinkėsime jai sėkmės ir smagiai praleisti vasaros atostogas!

Septintas būrelis „Dainavos draugai“, JAS, 1991

ir jo tėvai. Tik viena marti Katrė buvo švari, tvarkinga, tikras kaimo moters idealas.

(Bus daugiau)
Zigmas Woodward, 7 kl.
K. Donelicio lit. m-la

MEŠKERĖ

Algiuko draugas Romukas ilgai ir sunkiai sirgo. Vieną kartą, kai jau taisėsi, jis labai panoro žuvų, bet niekur nebuvo galima gauti jų pirkti. Algis išgirdęs prizažėjo Romui, kad jis sugaus jam žuvų. Romas tai išgirdęs, labai apsidžiaugė. Algis sugrįžęs namo pastebėjo, kad neturi meškerės. Algis nutarė važiuoti į krautuvę. Skubėdamas į krautuvę dviračiu, Algis nuvirtė. Vienas geras žmogus jam padėjo susitvarkyti. Kai Algio mama sužinojo kas atsitiko, ji jam daugiau neleido važinėti tuo dviračiu. Romas apie tai sužinojęs truputį nuliūdo, bet jis žino, kad Algis taip lengvai nepasiduos. Algis nepasidavė. Jis nubėgo prie geležinkelio bėgių. Jis norėjo perbėgti bėgius ir nueiti į krautuvę. Tuo metu nebuvo traukinių. Jis būtų perbėgęs, bet policija jį sustabdė. Policininkas jam paaiškino, kad bėgiais eiti yra pavojinga. Grįžęs namo mamos paprašė, kad jį nuvežtų į krautuvę. Mama nuvežė. Gavę meškerę ir sugavo tris žuvis. Jas nuvežė Romui. Romas buvo labai dėkingas. Jis greit pasveiko.

Marius Vyngantas, 8 sk. mokinys Dariaus Girėno lit. mokykla.

GALVOSŪKIS NR. 96 (Žiūrėkite piešinėlius)

Čia matote du piešinėlius, kurie atrodo abu vienodi, bet gerai išžiūrėję, atrasite ir skirtumų. Suraskite juos ir paBRAUKITE arba parašykite, kur jie slepiasi. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 97 (Žiūrėkite brėžinį)

Čia nupieštas labirintas, i kurį yra trys įėjimai, bet tik vienas išėjimas. Suraskite, pro kurį įėjimą įėjus, galima išeiti laukan. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 98

Kurios trys Europos valstybės yra prie pirmojo dienovidinio (Prime Meridian 0°) (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 99

Koks yra vienos Floridos salos pavadinimas, kurioje Ričardas Nixonas vasarodavo, kai buvo JAV prezidentu? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 100

Kaip žinote, 1992 metai yra olimpiniai metai. Kuriam kontinente jie vyksta? Iš visų olimpinų žaidimų, kiek iki šių dienų jų buvo, kuriame kontinente daugiausia jų buvo? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 76 ATSAKYMAS

Žiūrėkite piešinėlius.

GALVOSŪKIO NR. 77 ATSAKYMAI

1. Žieminiai kviečiai yra pajunam vėlyvą pavasarį, o vasariniai – yra pajunam vėlyvą vasarą ar ankstyvą rudenį. 2. Podirvis – sluoksnis žemiau viršutinės dirvos, nėra pats geriausias užauginimui didžiausio derliaus. 3. Imbieras (ginger) yra gaminamas ne iš augalo lapų, bet iš šaknų esančių žemėje.

GALVOSŪKIO NR. 79 ATSAKYMAS

Tropikų zonoje yra šios Pietų Amerikos Valstybės: Čilė, Argentina, Paragvajus ir Brazilija.

GALVOSŪKIO NR. 80 ATSAKYMAS

Pralaimėjusieji žaidėjai buvo: Stasys (nr. 2), Mikas ir Pranas (nr. 1). Pranas nebuvo nugalėtas beisbolo lazda ar teniso rakete (nr. 3), jis buvo nugalėtas futbolu sviediniu. Stasys nebuvo nugalėtas beisbolo lazda (nr. 2), jis buvo nugalėtas teniso rakete, palikdamas Miką būti nugalėtu su beisbolo lazda. Jonas nugalėjo kai ką, bet ne Miką ir Praną (nr. 1), todėl jis nugalėjo Stasį teniso rakete. Darius vartojo savo įrankį, bet jis nenugalėjo Prano (nr. 4), jis vartojo beisbolo lazda nugalėti Miką. Liudas nenugalėjo Prano (nr. 3) ir tam nevertėjo savo įrankio. Antanas irgi nenugalėjo Prano (nr. 4), taigi Pilypas nugalėjo Praną futbolu sviediniu. Liudas nenugalėjo Prano (nr. 3), tad jis vartojo krocketo plaktuką. Antanas yra krepšinio kamuoliu nugalėtojas, bet jis nenugalėjo Pauliaus (nr. 4), taigi jis nugalėjo Sigitą ir Paulius buvo nugalėtas Liudo su krocketo plaktuku.

Galutiniai duomenys: 1. Antanas nugalėjo Sigitą krepšinio kamuoliu. 2. Darius nugalėjo Miką beisbolo lazda. 3. Pilypas nugalėjo Praną futbolu sviediniu. 4. Liudas nugalėjo Paulių krocketo plaktuku. 5. Jonas nugalėjo Stasį teniso rakete. Krepšinis, beisbolas ir futbolas nėra individualūs žaidimai, todėl minėti nugalėtojai buvo laimėjusios komandos nariai, tas pats ir su pralaimėjusiais.